

دیپلماسی عمومی نوین و سیاست خارجی اسراییل

نویسنده: ایتان گیلبو^۱

مترجم: رضا محمودی فقیهی

مدخل

آشنایی با نگاه کارشناسان اسراییلی یکی از ابزارهای لازم برای شناخت سیاست خارجی این رژیم است، انعکاس دیدگاه این کارشناسان را می‌توان در مقالاتی که با نگاه اسراییلی به مسائل سیاست خارجی نوشته شده، به خوبی مشاهده کرد. چنین مقالاتی با پیش‌فرض‌ها یا بطور کلی با مقدمات خاصی نوشته شده‌اند که طبیعتاً آن مقدمات و نتایج پژوهش آنها مورد پذیرش فصلنامه مطالعات فلسطین نیست اما به نظر می‌رسد برای شناخت سیاست خارجی اسراییل، انتشار چنین مقالاتی برای تصمیم‌گیرندگان و کارشناسان جمهوری اسلامی ایران ضروری است. مقاله دیپلماسی عمومی نوین و سیاست خارجی با این هدف انتخاب و ترجمه شده است. لازم به ذکر است که در این مقاله، نویسنده پس از تمايز قائل شدن میان دیپلماسی عمومی کلاسیک و نوین، مهمترین شاخص‌های دیپلماسی عمومی نوین را استخراج و پیشنهادهای لازم را به مقامات رژیم صهیونیستی برای استفاده از این ابزار در سیاست خارجی این رژیم داده است.

وازگان کلیدی: دیپلماسی عمومی نوین، سازمانهای غیردولتی، سازمانهای بین‌المللی، قدرت نرم، افکار عمومی

1. Eytan Gilboa, public Diplomacy: The Missing Componenent in Israel's Foreign Policy, Israel Affairs, vol.12, No.4, October 2006.pp.715-747.

مقدمه

و قایع سالهای ۱۹۴۸ - ۱۹۶۹، مذکرات سازنده بین اعراب و اسرائیل یعنی صلح اسرائیل و مصر در سالهای ۱۹۷۹ - ۱۹۷۷ و نیز مذکرات اسلو در سال‌های ۱۹۹۳-۱۹۹۴ را در پی داشت، پس از آن اسرائیل شهرت خارجی خوبی بدست آورد. جنگ خلیج(فارس) نیز محبوبیت بیشتر اسرائیل در جامعه بین‌الملل را سبب شد زیرا اسرائیل در برابر حمله موشک‌های عراق به شهرهای اصلی آن دست به اقدام مشابهی نزد، اما از زمان انتفاضه دوم یا جنگ بین فلسطین و اسرائیل در سپتامبر ۲۰۰۰ چهره اسرائیل از نظر جامعه بین‌الملل خراب شد. اسرائیل تنها ملتی است که درباره حق حیات آن در دنیا اختلاف نظر وجود دارد و دولتهای محدودی بیت المقدس را به عنوان پایتخت قدیمی اسرائیل می‌پذیرند. رهبران اسرائیل معمولاً با نازیهای آلمان مقایسه می‌شوند و عکس العملهای آن در برابر فلسطین به سیاست‌های نازی و تبعیض‌نژادی در آفریقای جنوبی تشبیه شده است. هدف اصلی این نوع برنامه‌ها ایجاد چهره‌ای پلید و غیرانسانی از اسرائیل است.

سازمان ملل و اکثر سازمانهای بین‌المللی در حق اسرائیل تبعیض قائل شده و به سیاست‌های آن حمله کرده‌اند. سازمانهای غیردولتی همچون ناظر حقوق بشر و عفو بین‌الملل نیز همواره از اسرائیل انتقاد کرده‌اند اما هیچ توجهی به تخلفات و نقض حقوق بشر در جامعه عرب و فلسطینی‌ها ندارند.(۱) دولتها، ملت‌ها و سازمانهای بین‌المللی روابط علمی و تجاری خود را با اسرائیل قطع کرده و دست به اقدام‌های علیه آن زده‌اند. دشمنان، مخالفان و منتقدان اسرائیل که گاهی حتی یهودی یا اسرائیلی‌اند، تلاش می‌کنند اسرائیل را به عنوان ناقض حقوق بشر، قطعنامه‌های سازمان ملل و قوانین بین‌المللی معرفی کنند. تمام اقدام‌های اسرائیل در فلسطین بسیار خشن به حساب می‌آید. همه سیاستمداران، سیاستگذاران سازمانهای غیردولتی، خبرنگاران و اندیشمندان از ادبیات اعراب و فلسطینی‌ها برای تشریع ابعاد بحرانی مناقشه استفاده می‌کنند. پوشش خبری جهان اسلام و غرب درباره جنگ اسرائیل - فلسطین، علیه یهودیان است و افکار عمومی دنیا، مگر در آمریکا، از فلسطین جانبداری می‌کند.

با توجه به وضعیت مخوف موجود، اسرائیل باید به دنبال دیپلماسی عمومی^۱ باشد اما هنوز موفق به تغییر نگرش دنیا نسبت به خود نشده است. علت اصلی این امر، عدم گاهی و درک درست از نقش اساسی دیپلماسی عمومی در روابط بین‌المللی معاصر است. در عصر اعلامات، وجهه ملی دارایی بسیار ارزشمندی است و قدرت نرم، مهمترین ابزار سیاست خارجی به حساب می‌آید. برقراری ارتباط، دانش و تعامل عاقلانه،

شگردهای اساسی روابط بین‌المللی محسوب می‌شوند نه اقدام‌های نظامی، حتی آمریکا به عنوان تنها ابرقدرت در جنگ عراق، به این نکته پی برده است. قضاوت مردم دنیا درباره دولت‌ها براساس وجهه ملی آنهاست. بنابراین، داشتن یک راهبرد جامع در درگیری‌های بین‌المللی نیازمند هماهنگی و استفاده از ۳ عامل قدرت، دیپلماسی و ارتباطات است، حتی ارتباطات می‌تواند به عنوان عامل اصلی به حساب آید.

غسان خطیب^۱ معتقد است که هم فلسطینیها و هم اسراییلیها به دنبال اثبات حقانیت خویش و جلب حمایت دنیا از خود و مقصّر دانستن طرف مخالفاند.(۲) کریس گالووی^۲ نیز همین نظر را بیان کرده و معتقد است به سختی می‌توان برندۀ جنگ بر سر وجهه (بین‌المللی) را تعیین کرد.(۳) نشاط اقطاش^۳ می‌گوید؛ مقام‌های فلسطین و متخصصان حوزه رسانه‌ها فکر می‌کنند، اگرچه مقام‌های فلسطینی از هیچ طرحی مربوط به حوزه روابط عمومی استفاده نکرده‌اند اما برندۀ جنگ روابط عمومی‌ها آنها خواهند بود(۴) و ران شلیفر^۵ چنین نتیجه‌گیری می‌کند که شکست اسراییل از فلسطین در هسبارا^۶ به ویژه در هر زمینه‌ای که به مناقشه اسراییل و فلسطین ربط دارد، اجتناب ناپذیر است.(۵)

باری روین^۷ نیز معتقد است که اسراییل نمی‌تواند در جنگ اطلاعات پیروز شود زیرا اروپا، اعراب و سایر جوامع هیچ حمایتی از آن نخواهند کرد.(۶) در ۲ دهه اخیر همزمان با اولین شورشها علیه اسراییل در سال ۱۹۸۷ فلسطینی‌ها از ۳ عامل اساسی راهبردی جدید به نحو احسن استفاده کردند. فلسطین، هم در میدان جنگ، هم در راهروهای دیپلماسی بین‌المللی و هم در رسانه‌هایی مثل تلویزیون و اینترنت دست به مبارزه علیه اسراییل زده است، اما علی رغم چنین اقدام‌هایی از سوی فلسطینی‌ها، اسراییل از این ۳ فاکتور اساسی راهبردی جدی، استفاده خاصی نکرده است. اگرچه اهمیت دیپلماسی عمومی برای اسراییل به طور کامل روش است ولی در این زمینه، مطالعات کمی صورت گرفته یا اطلاعات پیشتر جنبه تاریخی داشته و اکثر آنها به زبان عبری نوشته شده‌اند.(۷) به همین علت می‌توان گفت هیچ تحقیق نظری معاصری در این زمینه صورت نگرفته است.

1. Ghassan Khatib

2. Chris Galloway

3. Nashat Aqtash

4. Ron Schleifer

5. Hasbara

6. Barry Rubin

این مقاله از ۲ روش برای دیپلماسی عمومی استفاده می‌کند که عبارتند از: دیپلماسی عمومی نوین^۱ (NPD) و شاخص موقعیت جهانی (WSI). دیپلماسی عمومی نوین در پی معرفی تحقیقات و بررسی‌های جدید برای هماهنگ کردن دیپلماسی عمومی با عصر اطلاعات است و شاخص موقعیت جهانی، وظیفه ارزشیابی موقعیت و جایگاه عاملان دولتی و غیردولتی در عرصه بین‌المللی^(۸) و متغیرهای نظیر تعیین وضعیت بین‌المللی، پوشش خبری و اذهان عمومی را بر عهده دارد. برای ارزیابی تلاشهای دیپلماسی عمومی موجود و تعیین میزان اقدام‌های صورت گرفته برای دستیابی به اهداف مورد نظر، استفاده منظم از WSI ضروری است.

این مقاله با مقدمه‌ای کوتاه به NPD و WSI می‌پردازد و بخش بعدی آن موقعیت اسرائیل در زمینه مباحثی از قبیل حق حیات اسرائیل در سازمان ملل و «تبید و ازگان» را مورد بررسی قرار می‌دهد. بخش سوم، اطلاعاتی را درباره پوشش خبری اسرائیل در غرب و گرایش اذهان عمومی ارائه می‌کند و آخرین بخش، دیپلماسی عمومی اسرائیل، علل شکست سیاستهای گذشته، تحلیل آنها و ارائه چند راهکار عملی را در بر می‌گیرد. این مقاله فاصله زیاد بین عوامل تهدیدکننده امنیت و رفاه ملی اسرائیل به سبب وجهه نه چندان خوب بین‌المللی آن و راه حل‌های بکار گرفته شده در این زمینه را نشان می‌دهد. اسرائیل باید دیپلماسی عمومی مناسبی را به کار گیرد و این مقاله در این مورد پیشنهادهای را ارائه می‌دهد.

الف) دیپلماسی عمومی نوین

دیپلماسی عمومی با شروع جنگ سرد پا به عرصه فعالیت گذاشت. با توجه به وجود سلاحهای مخرب هسته‌ای پیشرفت‌های در دنیا، آمریکا و روسیه به عنوان ۲ ابرقدرت بزرگ از سلاح، اطلاعات و مذاکرات در نبرد راهبردی و عقیدتی استفاده می‌کنند. از نظر سیاست گذاران، دیپلماسی عمومی همان جنگ قلب‌ها و ذهن‌ها است. آنها معتقدند دیپلماسی عمومی به معنی ارتباط مستقیم با مردم جهان به منظور اثراگذاری بر افکار آنها و در نهایت تحت تأثیر قرار دادن دولتها است.^(۹) در اکثر موارد هدف دیپلماسی عمومی ارائه جلوه‌ای جذاب از سیاستهای، اقدامات و سیستم‌های سیاسی - اقتصادی است.^(۱۰) گاهی هدف دیپلماسی عمومی، ایجاد فشارهای داخلی برای تغییر سیاست دولتهای مخالف و در موارد نادری، هدف آن، تغییر رژیم یک کشور مانند سیاست آمریکا علیه کوبا بوده است.

1. The New public Diplomacy

دیپلماسی عمومی کلاسیک از شیوه‌های مختلف رسانه‌های بین‌المللی، مبادلات علمی-فرهنگی، بین دانشجویان، محققین، هنرمندان و اندیشمندان، شرکت در جشنواره‌ها و نمایشگاهها، ایجاد مراکز فرهنگی، آموزش زبان، راهنمایی مسابقه‌های دوستانه و انجمن‌های تجاری استفاده می‌کند. نقش رسانه‌های ارتباط جمعی در افکار عمومی بسیار مستقیم و مؤثر است، در حالی که فعالیتهای فرهنگی روی طبقه نخبگان اثر می‌گذارد و این طبقه می‌تواند افکار عمومی را تغییر دهد. به عبارت دیگر می‌توان گفت رسانه‌های ارتباط جمعی به مسائل جاری می‌پردازند و شیوه‌های فرهنگی به دیدگاه‌های دراز مدت ملت‌ها و جوامع توجه دارند.

در اوایل این قرن، اندیشمندان و کارشناسان بین دیپلماسی عمومی و دیپلماسی عمومی نوین تمایز قائل شدند. شیوه نوین براساس این فرضیه عمل می‌کند که تغییرات وسیع جهانی، انقلاب‌های سیاسی و روابط بین الملل، جریان دیپلماسی و نیز دیپلماسی عمومی را تغییر داده‌اند. از آنجا که افراد پیشتری گرایش به شرکت در جریان‌های سیاسی پیدا کرده‌اند بسیاری از جوامع از حکومت‌های استبدادی به حکومت‌های دموکراتی تبدیل شده‌اند. انقلاب به وجود آمده در ارتباطات و فناوری اطلاعات، افزایش میزان تأثیر رسانه‌ها حتی در دور افتاده ترین نقاط دنیا و ظهور اینترنت، به جهانی شدن ارتباطات الکترونیکی، افزایش تعداد شبکه‌ها و مخاطبان رسانه‌ها منجر شده است. چنین تغییرات تکان‌دهنده‌ای، حتی شکل قدرت را در سیاست‌های امروزی عوض کرده است و نه تنها قدرت نظامی و اقتصادی بلکه جریان کنترل اطلاعات، ارزشها و وجهه یک ملت یا رهبر نیز می‌تواند تعیین کننده وضعیت یک جامعه از دیدگاه بین‌المللی باشد.

ریانان ویکرز^۱ تفاوت دیپلماسی عمومی با دیپلماسی عمومی نوین را مانند تفاوت آشکار بین فعالیت‌های اطلاعاتی داخلی با فعالیت‌های اطلاعاتی بین‌المللی، دیپلماسی سنتی با عمومی و همچنین تفاوت بین دیپلماسی فرهنگی و تجاری با مدیریت خبری می‌داند. (۱۱) ولی از آنجا که چنین تعریفی، گیج‌کننده و محدود است می‌توان NPD را مشتمل بر ارکان زیر دانست: عاملان دولتی و غیردولتی مانند NGOها از NPD پیروی می‌کنند. NPD «قدرت نرم»، ارتباط دوچانبه، دیپلماسی عمومی راهبردی، مدیریت اطلاعات، ایجاد نشان ملی^۲ و وجهه الکترونیکی^۳ استوار است و بالاخره NPD به درونی کردن سیاست خارجی پرداخته و با مسائل کوتاه مدت و بلند مدت سر و کار دارد. (۱۲)

1. Rhiannon Vickers
2. Soft Power
3. Nation Branding
4. E-Image

علی‌رغم تصور عمومی، *NPD* نه تبلیغات و نه فقط روابط عمومی (*PR*) است بلکه یک سیستم ارتباطی است که برای انجام مذاکره با موافقان و مخالفان طراحی شده است و لازمه آن داشتن توانایی استفاده از اطلاعات معتبر و کاربردی به منظور مقاعده کردن فعالان در جهت درک، پذیرش یا حمایت از سیاست‌ها و اقدام‌ها است.

دیپلماسی عمومی قدیمی فقط مورد استفاده ملت‌ها بود ولی از دیپلماسی عمومی نوین، هم فعالان دولتی و هم غیردولتی مانند افراد، شرکت‌ها، شبکه‌های رسانه‌ای، سازمانهای ترویریستی، متحдан نظامی و سازمانهای دولتی و غیردولتی استفاده می‌کنند. ژوفز نای^۱ اصطلاح «قدرت نرم» را در سال ۱۹۹۰ بکار برد و از آن پس، این واژه گسترش یافت. قدرت، همان توانایی تسلط بر رفتار دیگران برای کسب نتیجه مورد نظر است. برای به دست آوردن چنین نتیجه‌ای می‌توان یا از «قدرت سخت» یعنی ابزار نظامی و اقتصادی یا از «قدرت نرم» یعنی از ابزار جذاب، جالب توجه و منطقی استفاده کرد. «قدرت نرم» از جذابیت‌های ارزشی، فرهنگی و سیاسی جوامع بدست می‌آید^(۱۳) و سبب همکاری بین مردم می‌شود.

هرگاه سیاست‌ها و مواضع فعالان دولتی یا غیردولتی، دارای قدرت معنوی یا از نظر دیگران قانونی باشد، «قدرت نرم» افزایش می‌یابد. ژوفز باتورا^۲ با توجه به تعاریف نای معتقد است دیپلماسی عمومی با تمام اقدام‌های فعالان دولتی و غیردولتی که به افزایش میزان «قدرت نرم» منجر شود، موافق است.^(۱۴) منتقدان ادعا می‌کنند که «قدرت نرم»، تا حد زیادی به «قدرت سخت» بستگی دارد و علت جذابیت ابرقدرت‌ها، داشتن قدرت نظامی، اقتصادی و فناوری پیشرفته است. نای در آخرین کتاب خود این انتقاد را پذیرفته و اصطلاح «قدرت هوشمند» را به جای «قدرت نرم» و «قدرت سخت» استفاده کرده است.^(۱۵)

جان آرکیلا^۳ و دیوید رانفلد^۴ از اصطلاح «قدرت نرم» مطرح شده توسط نای در تفکر راهبردی استفاده نمی‌کنند. آنها از واژه نوبولیتیک^۵ برای تعریف راهبردی امروزی استفاده می‌کنند که نقطه مقابل روش رئال پولیتیک سنتی مبنی بر «قدرت سخت» است.^(۱۶) نوبولیتیک نوعی سیاست خارجی است که در آن عقاید، ارزشها، هنجارها، قوانین و اخلاق در اولویت بوده و از راه «قدرت نرم» عمل می‌کند.

1. Joseph Nye
2. Jozef Batora
3. John Arquilla
4. David Ronfeldt
5. Noopolitik

به دلیل دسترسی‌های کاملاً متفاوت به فناوریهای اطلاعات در جهان، راهبرد مدرن بیشتر در غرب تأثیرگذار بوده و به بعضی از مسائل توجه بیشتری داشته است. راهبرد مدرن، به اهمیت سازمانهای غیردولتی به ویژه در جوامع مدنی توجه دارد و برای آنها نقش‌های مهمی در روابط بین‌الملل قائل است. اگرچه آرکیلا و رانفلد معتقدند که رئال پولیتیک و نوپولیتیک نسبت به هم متفاصلند ولی سیاست گذاران کارآزموده می‌توانند در هر شرایطی هر کدام را که مناسب می‌دانند به کار گیرند به ویژه هنگام مواجه شدن با دشمن سرخستی که توансه است در برابر اعمال فشار مالی از نوع رئال پولیتیک از خود مقاومت نشان دهد.^(۱۷)

نای، آرکیلا و رانفلد همگی معتقدند که تبیین هوشمندانه سیاست خارجی باید مبتنی بر استفاده درست از «قدرت نرم» و «قدرت سخت» هر یک به جای خود باشد. دیپلماسی عمومی یک جانبه بود، به طوری که پیامدها و اطلاعات بین همه قشرها پخش می‌شد ولی تلاش در جهت ایجاد ارتباط دو جانبه و توجه به علائق و خواسته‌های مخاطبان صورت نمی‌گرفت، در صورتی که دیپلماسی عمومی مدرن براساس ارتباط دو جانبه بنا شده^(۱۸) و توجه خاصی به گوش دادن به واکنشهای تمامی مخاطبان دارد. دیپلماسی عمومی نوین مبتنی بر ارتباطی راهبردی است که در آن ارزیابی علمی افکار عمومی و فنون متقاعدسازی به چشم می‌خورد. هم چنین این دیپلماسی به خلق و گسترش موضوع‌های مشخص و پایدار می‌پردازد. مدیریت اطلاعات، ابزاری است که مستویان به کمک آن بر پوشش خبری و قالب‌بندی وقایع و جریان‌های مهم اثر می‌گذارند.

کارشناسان روابط عمومی و متخصصان معتقدند که می‌توان به ملت‌ها مانند کالاها برجسب چسباند و این تفکر روز به روز در حال گسترش است. نشریه برنده منجمنت^۱ در سال ۲۰۰۲ با اختصاص یک شماره ویژه به مسئله نشان گذاری ملت‌ها، میزان توجه روز افزون به این موضوع را نشان داد. نشان گذاری به معنی «دادن بعد احساسی به کالاها و خدمات در جهت شناسایی آنها توسط ملت‌ها»^(۱۹) بوده و نشانگر نظر مصرف کننده درباره یک کالا است و «نشان سیاسی» علامتی است که به وسیله آن یک ملت در جهان شناخته می‌شود. ممکن است این فرمول برای فعالان غیردولتی مانند سازمان‌های ترویریستی یا غیردولتی نیز استفاده شود. نمونه‌های جدید نشان گذاری ملت‌ها عبارتند از: «بریتانیای برتر» که توسط تونی بلر ابداع شد و بریتانیا را به عنوان کانون هنر، شعر، رسانه و طراحی معرفی کرد، نشان جدید بلژیک به نام «باش»(Be) و تلاش کشور استونی برای تغییر اصطلاح «پس از شوروی»^۲ به نام مدرن تر «پیش از اتحادیه اروپایی».

1. Brand Management

2. Post-Soviet

3. Pre-Eu

امروز اینترنت به رسانه‌ای مهم برای انتشار اطلاعات تبدیل شده است.^(۲۰) تقریباً تمام فعالان دولتی و غیردولتی از پایگاه‌های اینترنتی برای معرفی تاریخ، سیاست، ارزش‌ها، فرهنگ، دانش و سایر یافته‌های خود استفاده می‌کنند. اینترنت این امکان را بوجود می‌آورد که بتوان نگرش حمایتی برای خود کسب یا حمله‌های دشمنان را ختنی یا به آنها حمله کرد. فعالان به منظور ترویج نظر خود به کمک اینترنت از دیپلماسی عمومی مجازی^(۱) در دنیای اینترنت استفاده می‌کنند و در نتیجه ابعاد الکترونیکی قابل رقابت ایجاد می‌شود. امروزه اهمیت وجهه سازی الکترونیکی کمتر از وجهه سازی‌های مرسوم نیست. وجهه سازی‌های الکترونیکی ملت‌ها ابتدا در پایگاه‌های اینترنتی اداری رئیس جمهور‌ها، نخست‌وزیرها و همچنین مؤسسات و وزارت‌خانه‌های امور خارجه، دفاع، امنیت ملی، بازار کانی، جهانگردی و علوم دیده می‌شود. سازمانهای تزویریستی و غیردولتی هم برای ارائه دیدگاهها و اقدام‌های خود از اینترنت استفاده زیادی کرده‌اند.^(۲۱)

براساس پیشنهاد شاخص موقعیت جهانی (WSI) تشکیل و تکمیل دیپلماسی عمومی بستگی به ارزیابی دقیق و درست شهرت و موقعیت (عوامل) فعال در دنیا دارد. موقعیت یک (عامل) فعال نه تنها از طریق پوشش خبری و آرای عمومی بلکه از طریق سایر زمینه‌های فعالیت بین‌المللی نیز مشخص می‌شود. شاخص موقعیت جهانی شامل متغیرهای زیر است:

- مناظره‌ها، الگوهای انتخاباتی و قطعنامه‌های صادر شده در سازمانهای بین‌المللی به ویژه سازمان ملل و سازمان‌های وابسته بدن؛
- بیانیه‌ها و اقدام‌های سازمانهای غیردولتی
- روابط دیپلماتیک و شناسایی دیپلماتیک
- مناظره‌ها و راهکارها در مجتمع پارلمانی
- بیانیه‌های صادر شده در مورد سیاست‌های کلی از جانب رهبران مذهبی مانند پاپ
- نتایج مذاکرات سران عالی رتبه
- تأیید یا تکذیب انتقادها
- پایگاه‌های اینترنتی موافق و مخالف
- تحریم‌های رسمی و غیررسمی
- اقدام‌های قانونی صورت گرفته در دادگاه‌های داخلی و بین‌المللی

- گرایش افکار عمومی در میان ملت‌های سراسر جهان

- پوشش خبری

شاخص موقعیت جهانی در اجرای ۳ وظایف دیپلماسی عمومی سودمند است:

۱- ارزیابی وجهه، شهرت و نقاط ضعف و قوت افراد فعال

۲- شناسایی نیازها و چالش‌های دیپلماسی

۳- ارزیابی ابتکار و برنامه‌های دیپلماسی عمومی

(ب) جایگاه اسراییل در جهان

تمام برنامه‌های مهم اسراییل باید براساس دیپلماسی عمومی نوین و کارکردهای شاخص موقعیت جهانی باشد. به علت محدودیت فضای این مقاله، فقط به بعضی از متغیرهای اصلی شاخص موقعیت جهانی اسراییل می‌پردازد که عبارتند از: حق حیات اسراییل، نبرد واژگان، قطعنامه‌ها و اقدام‌های سازمان ملل، پوشش خبری و گرایش افکار عمومی.

(۱) حق حیات:

اسراییل تنها کشور دنیاست که حق حیات آن مورد بحث و سؤال قرار می‌گیرد. ملت‌ها، سازمانهای بین‌المللی و غیردولتی و افراد مختلف به ندرت قانونی بودن یا نبودن رژیم‌های استبدادی را بررسی می‌کنند و هیچ‌گاه حق حیات یک رژیم مستبد و وحشی را زیر سؤال نبرده‌اند، اما عده‌ای از این فعالان در صدد غیرقانونی چلوه دادن موجودیت اسراییل و ارائه دلایل برای نابودی آن برآمده‌اند. قطعنامه ۱۹۷۵ سازمان ملل در مورد برابری صهیونیسم با نژادپرستی نمونه‌ای از این نوع اقدام‌ها است. امروز نیز دشمنان و مخالفان ضمن مقایسه اسراییل با نیروهای نازی آلمان و رژیم نژادپرست آفریقای جنوی از همان راهبرد مشروعیت زدایی پیروی می‌کنند.

بسیاری از نهضت‌ها و رهبران مسلمان عرب خواستار نابودی اسراییل‌اند و در واقع هدف اصلی فلسطینی‌ها و سازمانهای تروریستی مسلمان مانند حماس، جهاد اسلامی، حزب الله و القاعده نیز همین است. رهبران حکومت دینی اسلامی در ایران از جمله آیت‌الله روح‌الله خمینی و رئیس جمهوری کنونی، محمود احمدی نژاد در این موارد بسیار مصمم بوده‌اند و با صراحة اظهار نظر کرده‌اند. احمدی نژاد در کنفرانسی در تهران تحت عنوان «جهان بدون صهیونیسم» اسراییل را «لکه ننگ» معرفی کرد و گفت باید از صحنه روزگار

محو شود.(۲۲) رهبر روحانی ایران، [آیت الله] علی خامنه‌ای در دسامبر ۲۰۰۰ اظهار داشت که موضع ایران در برابر این پدیده زشت (اسرایل) همیشه مشخص بوده و بارها خواستار از بین رفتن این غده سرطانی از منطقه شده است.(۲۳)

بسیاری از روزنامه‌نگاران و محققان غربی و حتی یهودی یا اسرایلی نیز چنین عقایدی را پذیرفته‌اند.(۲۴) تام پالین^۱ از دانشگاه آکسفورد در هفته نامه الاهرام مصر نوشته است: «من هیچ وقت باور نکرده ام که اسرایل حق حیات دارد.(۲۵) آرای مشابهی در کتاب‌های ژاکلین رز و جان رز^۲ دیده می‌شود(۲۶) و توئی جودت^۳ استاد دانشگاه نیویورک معتقد است تشکیل «دولت یهود» یک اشتباه تاریخی به حساب می‌آید و اسرایل خود مسئول ظهور یهودستیزی است و تنها راه حل مناقشه اعراب و اسرایل جایگزین کردن اسرایل با یک دولت دولتی عربی - یهودی است.(۲۷) این نظریه از آن جهت اهانت‌آمیز است که مشابه اتهام‌هایی است که بعد از جنگ جهانی دوم بر یهودی‌ها وارد شد و آنها را مسئول هولوکاست دانستند.

بعضی از اسرایلی‌ها هم معتقدند که کشوری به نام اسرایل نباید وجود داشته باشد. افرا سلیکtar^۴ تمام نظرهای افراطی و همکاری پیچیده دانشگاهیان اسرایلی با اندیشمندان رادیکال فلسطینی را بیشتر در اروپا و آمریکا مطرح کرده است.(۲۸) تاکنون هیچ دولتی توسط شهروندانش تا این اندازه درباره حق حیات خود مورد سوال قرار نگرفته است.

نفی حق حیات اسرایل و درخواست نابودی آن از جانب یهودیها و اسرایلی‌ها بزرگترین ضربه را به حق حاکمیت اسرایل وارد می‌کند زیرا دشمنان اسرایل با تکرار گفته‌های این افراد، می‌گویند فقط مسلمانان و اعراب نیستند که خواستار نابودی اسرایل‌اند.

اگرچه تعداد یهودی‌ها و اسرایلی‌های معتقد به اضمحلال اسرایل بسیاراند ک است ولی رسانه‌های غربی همیشه با آنها مصافحه می‌کنند و این تفکر را رواج می‌دهند که تعداد آنها بسیار زیاد است. آنان که حق حیات اسرایل را رد می‌کنند، ترویست‌های آگاهاند که از اصطلاحاتی نظیر بمب علیه اسرایل استفاده می‌کنند. برخی از آن‌ها به شدت از حمله‌های انتشاری در اسرایل حمایت می‌کنند.(۲۹) حمله‌های بسیار پیش‌نگرانه به حق حیات اسرایل بسیار گسترده و خطرناک شده است زیرا این امر باعث قانونی شدن

1. Tom Paulin
2. Jacqueline Rose&John Rose
3. Tony Judt
4. Ofira Seliktar

طرح‌های کشورهایی مثل ایران خواهد شد که نابودی اسراییل را (به ظاهر با سلاح‌های هسته‌ای) می‌خواهد. تنها تعداد محدودی از روشنفکران و اندیشمندان، با ایده‌ها و ادعاهای آنها مخالفاند. (۳۰)

۲) نبرد واژگان

استفاده مناسب از کلمات برای توضیح وقایع و حقوق، و وضعیت مردم و جریانها در حرکت دیپلماسی عمومی بسیار مؤثر است زیرا کلمات، تصاویری را درباره صحت و سقم، عدالت و بسی عدالتی در ذهن حکمی کنند. اسراییل نتوانسته است دنیا را به استفاده از واژگان و اصطلاحات مورد نظر خود متلاعنه کند. نقش رسانه‌های ارتباط جمعی در «نبرد واژگان» بسیار تبیین کننده است و علت ناکامی اسراییل تا اندازه‌ای به خاطر تعصب رسانه‌ها و برخوردهای دوگانه و ریاکاری آنهاست. رابرت فیسک^۱ به عنوان یک خبرنگار انگلیسی ضداسراییل، رسانه‌های آمریکایی را به سبب استفاده از واژگان اسراییل‌ها برای تشریح جنگ اعراب و اسراییل نکوهش کرده است. (۳۱) چیزی فراتر از واقعیت وجود ندارد. سیاستمداران، سازمانهای غیردولتی، خبرنگاران و محققان اغلب پذیرای واژگان اعراب و فلسطینی‌ها درباره جنگ‌اند. از زمانی که اسراییل به عنوان متجموز در «جنگ شش روزه» (سال ۱۹۶۷) و «جنگ یوم کیپور» (سال ۱۹۷۳) معروف شد، تمام جهان، واژگان و اصطلاحات اعراب را پذیرفتند. به عنوان مثال هیچ کس جنگ سال ۱۹۸۲ در لبنان را به عنوان «عملیات صلح جلیله» به رسمیت نمی‌شناسد بلکه آن را «حمله اسراییل به لبنان‌ها» معرفی می‌کند.

تعصب رسانه‌های ارتباط جمعی با استانداردهای دوگانه سبب پیروزی اعراب در نبرد واژگان شده است. اسراییل سرزمین متصرفی از اردن در جنگ شش روزه را به همان نام مصطلح در کتاب مقدس یعنی «یهودیه و سامریه» می‌خواند ولی در دنیا از واژه بی‌معنی اعراب یعنی «کرانه باختی» که منظور همان غرب رود اردن است استفاده می‌شود. بی‌بی‌سی هنگام پخش گزارش درباره «معبد کوهستان»^۲ چندین بار اشاره کرد که منظور همان «حرم الشریف» به زبان عربی است اما شبکه‌های انگلیس موفق به انجام چنین کاری به نفع اسراییل نشدند و برای مثال نگفته‌اند که «کرانه باختی» در زبان یهودی «یهودیه و سامریه» نامیده می‌شوند. اسراییل، سرزمین‌های متصرفی از اعراب در جنگ سال ۱۹۶۷ را «سرزمین کترل شده» یا «سرزمین‌های مورد اختلاف» می‌نامد در حالی که در دنیا از عبارت منفی «اراضی اشغالی» استفاده می‌شود. فلسطینی‌ها اوین قیام خود در سالهای ۱۹۸۷-۱۹۹۳ در برابر اسراییل را «انتفاضه» به معنی بیداری یا آزادی

1. Robert Fisk

2. Temple Mount

در زبان عربی می‌نامند و همچنین به مبارزات خشونت آمیز اخیر خود «انتفاضه الاقصی» می‌گویند. این واژه بدان معنی است که سرزمین‌های مقدس اسلامی در بیت المقدس در معرض خطر قرار دارند.

فلسطینی‌ها از دیدار آریل شارون از معبد کوهستان در سپتامبر ۲۰۰۰ برای اثبات ادعاهای خود و تصدیق خشونت استفاده کردند، اگرچه آنها مدت‌ها قبل از دیدار شارون، خود را برای جنگ آماده کرده بودند. مخالفان مذکورات صلح اسلو، آن را «جنگ اسلو» نامیده‌اند، در حالی که توماس فریدمن^۱ خشونت‌های جدید را «جنگ عرفات» نامیده است زیرا عرفات جریان صلح را رها و جنگ مرگباری را علیه اسرائیل رهبری کرد.^(۳۲) در هر صورت تمام دنیا حتی چندین خبرنگار، سیاستمدار و محقق اسرائیلی نیز (اصطلاح) «انتفاضه الاقصی» را پذیرفته‌اند. شاید این تنها مورد در تاریخ نوین است که ملتی که به آن حمله شده، مجبور است نامی که دشمن انتخاب کرده است را برای این جنگ به کار برد. اسرائیل نیروهایی که در عملیات بمب گذاری انتشاری فلسطینی‌ها شرکت می‌کنند را «تروریست» می‌نامد اما رسانه‌های ارتباط جمعی جهان و سیاست‌گذاران، به این نیروها عنوان شبه نظامی، تندرو، جنگجو، افراد مسلح، فعال یا حتی «بارتیزان» اطلاق می‌کنند. عموماً رسانه‌ها، کارهای تروریست‌ها را «بمب گذاری یا حمله» به شمار می‌آورند نه «تروریسم». به ظاهر خبرنگارها زمانی بمب گذارهای انتشاری را «تروریست» می‌خوانند که آنها به ملت خود حمله کنند. رسانه‌های آمریکا حمله ۱۱ سپتامبر را تروریستی و عامل آن را تروریست خوانند و برای این نامگذاری مانع پیش رو نداشتند.^(۳۳) در جولای ۲۰۰۵ بی‌سی نیز از همان کلمات برای حمله به لندن استفاده کرد اما هنگامی که اسرائیل حذف فیزیکی سران ارشد حماس و جهاد اسلامی را «کشتن هدفمند» نامید، سیاست‌گذاران و رسانه‌ها به جای آن از عبارت منفی «تکرر هدفمند» یا «قتل غیرقانونی» استفاده کردند.

اسرائیل حصاری که اخیراً برای جلوگیری از ورود تروریست‌های فلسطینی به خاک خود کشیده است را «حصار امنیتی» می‌نامد در صورتی که فلسطینی‌ها آن را «دیوار» یا بدتر از آن «دیوار تعیض نژادی» (آپارتاید) می‌نامند. اگرچه در سال ۲۰۰۴-۲۰۰۳ فقط بخش کوچکی از مرز (۵ مایل از ۸۵ مایل) دارای دیوار واقعی بود ولی سیاست‌گذاران، سازمان‌های غیردولتی، تعداد زیادی از رسانه‌ها و حتی دادگاه بین‌المللی لاهه^۲ نیز عبارات نادرست فلسطینی‌ها را پذیرفتند. کشیدن دیوار برای حفاظت از قسمتها ای از بزرگراه شماره ۶ اسرائیل بود، جایی که فلسطینی‌ها، ماشینهای غیرنظمایان را آتش می‌زدند. فلسطینی‌ها کلمه حصار را بدین

1. Thomas Friedman

2. The International Court of Justice=ICJ

منظور دیوار نامیدند تا مفهوم منفی «دیوار برلین» را به اذهان متبار سازند و همچنین هدف از عبارت «دیوار تبعیض نژادی» ایجاد تفکر اعمال تبعیض علیه فلسطینی‌ها نزد افکار عمومی بوده است.

بدترین نوع استفاده از زبان، تشییه اسرائیل به نازی‌های آلمان، مقایسه دفاع اسرائیل در برابر فلسطین با بی‌رحمی‌های آلمان و تشییه ارتش اسرائیل با SS است. این نوع مقایسه‌ها در بسیاری از کشورها به وسیله سیاستمداران و خبرنگاران صورت گرفته است. پیکت^۱ نمونه‌هایی را از قبیل نوشته‌های تمام پالین در نشریه آبروزور^۲ و مقاله‌های ای ان ویلسون^۳ در نشریه ایونینگ استاندارد^۴ لندن ذکر می‌کند.^(۳۳) او، پالین-حقوق اکسفوردی- را لعن می‌کند زیرا پالین نه تنها ارتش اسرائیل را «صهیونیست SS» نامید بلکه در روزنامه مصری الاهرام هم اعلام کرد که ساکنان یهودی متولد بروکلین باید کشته شوند. به نظر من آنها نازی و نژادپرستاند و من جز نفرت، احساس دیگری نسبت به آنها ندارم. هوارد جاکوبسن^۵ - رمان‌نویس - با نظر پالین که معتقد است، اسرائیل قصد نابودی ملت‌های را دارد که هیچ تهدیدی برایش به حساب نمی‌آیند و هیچ بعیی در آن کشور نمی‌اندازند و فقط وجود دارند، مخالف است.^(۳۵) او می‌گوید: کجاست اردوگاه‌های کار اجباری اسرائیل، اتاق‌های گاز، کشتارهای دسته جمعی، اعدام‌های دسته‌جمعی نظام مند میلیون نفری، آزمایش‌های پزشکی و قتل عام همجنس‌بازان؟ جاکوبسن چنین نتیجه‌گیری می‌کند که پالین مفسد دارد ولی از آن در این مورد استفاده نمی‌کند و نمی‌خواهد بفهمد.

امانوئل اتونگی^۶ چنین اظهار می‌دارد: یکسان جلوه دادن سیاست‌های نظامی اسرائیل با نازیسم سبب تغییر نظر عموم افراد درباره جنگ شده، مرز بین انتقاد قانونی و منطقی با دشمنی متعصبانه علیه اسرائیل را از بین برده و موجب قانونی شدن تلاش برای نابودی اسرائیل و توجیه اعمال تروریستی می‌شود.^(۳۶) مفترض زیادی این واژه‌ها را برای بیان چنین عقایدی می‌سازند. به عنوان مثال مونا بیکر^۷ جنگ اسرائیل - فلسطین را «نوعی هولوکاست» در فلسطین می‌داند و لوئیس دو برنیز^۸ معتقد است اسرائیل از تاکتیک‌های استفاده می‌کند که یادآور تاکتیک‌های نازی‌هاست.^(۳۷)

1. Pickett
2. Observer
3. A.N.Wilson
4. Evening Standard
5. Howard Jacobson
6. Emmanuele ottolenghi
7. Mona Baker
8. Louis de Bernieres

(۳) سازمان ملل و سازمانهای بین‌المللی

برخورد سازمان ملل و سازمان‌های وابسته اش با اسرائیل، نشان دهنده چهره بین‌المللی و شهرت ضعیف آن است. وجهه مخوف اسرائیل را در رأی گیری مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۲۰۰۴ می‌توان مشاهده کرد.(۳۸) این مجمع به ۱۸ قطعنامه کاملاً یکجانبه و ضداسرائیلی رأی داد، به جز اسرائیل فقط ۳ عضو سازمان ملل، مخالف قطعنامه‌ها بودند: جزایر مارشال^۱، میکرونزی^۲ و پالائو.^۳ آمریکا با ۱۶ قطعنامه مخالف بود و به دو تای آنها رأی ممتنع داد. هیچ کشور اروپایی با آن قطعنامه‌ها مخالفتی نداشت. برخلاف تصور موجود، آمریکا به ندرت از حق و تو خود به نفع اسرائیل استفاده کرده است.(۳۹) از سال ۱۹۷۲ تا ۲۰۰۴ شورای امنیت آمریکا به ندرت از ۱۲۰ قطعنامه درباره خاورمیانه را پذیرفته که تقریباً همه یک‌جانبه و علیه اسرائیل بوده‌اند و آمریکا کلاً^۴ ۳۹ قطعنامه را و تو کرده است. بنابراین آمریکا نیز از حدود دو سوم انتقادهای شورای امنیت علیه اسرائیل حمایت و از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۴ فقط ۱۱ قطعنامه کاملاً نامتعادل و ضداسرائیلی را و تو کرده است.(۴۰) برای مثال در اکتبر سال ۲۰۰۴، آمریکا، قطعنامه سازمان ملل، که در آن حمله نظامی اسرائیل به غزه بدون بررسی علت آن (یعنی حمله موشکی فلسطینی‌ها به شهر وندان اسرائیل) منع شده بود را و تو کرد.

سازمان ملل به طور مستمر و نظام مند در حق اسرائیل تبعیض قائل شده است. شورای امنیت سازمان ملل یک سوم فعالیت‌ها و انتقادهای خود را به یک ملت - اسرائیل - اختصاص داده است، همچنین حدود یک سوم قطعنامه‌های مورد تأیید کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل، اسرائیل را مورد انتقاد قرار داده‌اند ولی همین کمیسیون و سازمان ملل حتی یک قطعنامه انتقادی علیه سه چهارم اعضای سازمان ملل از جمله قهرمانان!

حقوق بین‌الملل و حقوق بشر مثل سوریه، عربستان، چین و زیمبابوه را نپذیرفته است.

سازمان ملل به ندرت جلسه اضطراری برگزار می‌کند و از نظر آن سازمان هیچ دلیلی برای تشکیل جلسه اضطراری درباره نسل کشی در رواندا، پلایش نژادی در یوگوسلاوی، نسل کشی در دارفور یا قتل عام‌های هولناک در تیمور شرقی وجود نداشت. تمام موارد استفاده اسرائیل از نیروی زور در طول بیش از نیم قرنی که از تشکیل آن می‌گذرد، خساراتی به مراتب کمتر از خسارات و تلفات این فجایع هولناک به جا گذاشته است اما سازمان ملل بی‌درنگ برای مسئله‌ای کوچکتر یعنی جنگ اسرائیل و فلسطین جلسه اضطراری تشکیل

1. Marshall Islands
2. Micronesia
3. Palau

می‌دهد. در سال ۲۰۰۳ سازمان ملل ۳ جلسه به طور کامل بی‌سابقه تشکیل داد که ۲ مورد آن‌ها حصار امنیتی اسرایل را محکوم می‌کردند و دیگری انتقاد از اسرایل برای اخراج عرفات بود.

تال ۲۰۰۰ اسرایل تنها عضو سازمان ملل بود که فاقد شرایط خدمت در شورای امنیت و سایر نهادهای سازمان ملل متحده از جمله شورای مسائل اقتصادی- اجتماعی، دادگاه بین‌المللی، یونیسف و کمیسیون حقوق بشر به حساب می‌آمد. چون برای پذیرفته شدن در یکی از این نهادها، عضویت در یکی از ۵ گروه منطقه‌ای ضروری است. ملت‌های عرب مانع پذیرش اسرایل در بلوک آسیا شدند و تا سال ۲۰۰۰ گروه اروپای غربی و گروه سایرین (WEOG) - که مشتمل بر ۲۷ کشور مانند آمریکا، کانادا، استرالیا و نیوزیلند است- نیز پذیرای اسرایل نبودند. سر رایت جنینگز^۱ - قاضی و رئیس قبلی دادگاه عالی بین‌الملل - معتقد است که سابقه طولانی مدت اسرایل در سازمان ملل، هم غیرقانونی است و هم تیشه بر ریشه اصول سازمان ملل می‌زند.^(۳۱)

کمیسیون حقوق بشر- که سودان و لیبی نیز هر کدام یک بار رهبری آن را بر عهده داشتند- با جدا کردن و در دستور جلسات مجزا قرار دادن، الگوی تعصب و تبعیض علیه اسرایل را در سازمان ملل به وجود آورد و نیز کنفرانس بین‌المللی که در سپتامبر سال ۲۰۰۱ علیه نژادپرستی و با حمایت سازمان ملل در دوربان آفریقای جنوبی برگزار شد، توسط اعراب، مسلمانان و سازمانهای غیردولتی ضد اسرایلی، تبدیل به کنفرانس محکومیت یهود و اسرایل شد. هدف این گونه حمله‌های سازمان ملل، معرفی اسرایل به عنوان ناقض مسلم حقوق بشر است.

سازمان ملل با روشها و شیوه‌های خاصی به اسرایل حمله کرده و حداقل ۴ بخش اجرایی مجزا برای جنگ فلسطین- اسرایل از قبیل کمیسیون حقوق بشر و کمیته بررسی تأثیرات اقدامات اسرایل بر حقوق مردم فلسطین تشکیل داده است. این بخشها تحت نظر دیرکل فعالیت می‌کنند و پول، وقت و انرژی زیادی را برای تقویت تبلیغات خدا اسرایلی از طریق فیلم، کتاب و نمایشگاه صرف می‌کنند. تا به حال با هیچ حکومت ناقض حقوق بشر چنین برخوردهای تبعیض‌آمیز و نادرستی نشده است، حتی اگر میزان شدت اعمالشان بیشتر از اسرایل بوده باشد. در سال ۲۰۰۳ فلسطینی‌ها از مجمع عمومی سازمان ملل درخواست کردند رأی دادگاه بین‌المللی را درباره مرز امنیتی جویا شود. این مورد، هم نشان‌دهنده روا داشتن تبعیض علیه اسرایل و سوء استفاده از اسرایل در سازمان ملل و هم تخریب وجهه اسرایل است.

اسراییل، آمریکا و چند کشور دیگر دادگاه بین‌الملل را برای این کار فاقد صلاحیت می‌دانستند. اسراییل بیانیه‌ای مكتوب منتشر کرد ولی خود در برابر قضات حاضر نشد. دادگاه بین‌المللی با تفاوت آراء ۱۴ به ۱ چنین حکم کرد که ساخت «دیوار» ناقص حقوق بین‌الملل است و اسراییل باید آن را خراب کند و خسارت قربانیان فلسطینی را بپردازد.^(۴۲) این قطعنامه نیز مانند اکثر قطعنامه‌های سازمان ملل درباره اسراییل، ترویریست بودن فلسطینی‌ها را تکذیب می‌کند. دلیل ساخت دیوار نیز ترویریست دانستن فلسطینی‌هاست. علاوه بر آن، این رأی تحت تأثیر سایر موارد بوده و قانونی لازم الاجرا نیست (آن دادگاه فقط می‌تواند رأی پیشنهادی صادر کند نه حکم قضایی).^(۴۳) اما با این وجود، مخالفان اسراییل بالافصله نظر دادگاه بین‌الملل را به عنوان حکم علیه رفتار غیرقانونی اسراییل قلمداد و این تصور غلط را ایجاد کردند که این حکم پیشنهادی نیست بلکه لازم الاجراست. تبلیغات حامیان فلسطین در این مورد سبب تقویت تفکر غیرقانونی و نژادپرست بودن اسراییل شد.

در هر صورت سازمان ملل قطعنامه برابری صهیونیسم با نژادپرستی را لغو کرده و اخیراً اجازه بیوستن برخی از اسراییلی‌ها به نهادهای وابسته به سازمان ملل را داده است. برای اولین بار در سال ۲۰۰۵ یک سفير اسراییل در سازمان ملل به عنوان یکی از ۲۰ نایب رئیس تنظیم کننده صورت جلسات مجمع عمومی انتخاب شد.^(۴۴) یک اسراییلی دیگر به عنوان معاون رئیس کمیسیون خلخ سلاح سازمان ملل و یکی دیگر به عنوان عضو کمیته میراث جهانی در یونسکو انتخاب شدند ولی هیچ یک از این پیشرفت‌ها سبب تغییر نگرش سازمان ملل درباره اسراییل نشد. سازمان ملل این سمت‌ها را از آن جهت برای اسراییلی‌ها در نظر گرفت که سیاستهای تبعیض آمیزش باعث لکه دار شدن شهرتش شده بود. هنوز هم سازمان ملل و مراکز وابسته آن با اسراییل دشمنی داشته و دائم به آن اعتراض می‌کنند.

ج) رسانه‌ها و افکار عمومی

۱) پوشش خبری

به جز چند استثنای- پیشتر در آمریکا- رسانه‌ها و شبکه‌های خبری، همواره اسراییل را به باد انتقاد گرفته و از فلسطین دفاع کده‌اند. دانیل اکرنت^۱- سردبیر کل نیویورک تایمز، مقاله‌ای درباره جنگ اسراییل- فلسطین را پذیرفت که مضمون مقاله چنین است: سرانجام کار به این جا خواهد رسید که روزنامه‌نگاری به تنهایی برای گفتن داستان کافی نیست... این تمام واقعیت نیست بلکه بخشی از آن است.^(۴۵) ضرب‌الاجل روزانه و فضای کم برای روزنامه‌نگاری باعث شده‌اند که حتی بهترین روزنامه‌نگاران، درباره حقایق، کوتاه و

1. Daniel Okrent

مختصر بنویستند. روزنامه‌نگاری نه تنها مختص‌رسازی است بلکه اغلب اشتباه، گمراه کننده، متعصبانه و تخریب‌کننده نیز است.

۲ مورد زیر نشان‌هندۀ دیدگاه و عدم توانایی رسانه هاست: یکی مرگ محمد الدوره^۱ در ۲۹ سپتامبر ۲۰۰۰ در آغاز جنگ اسرائیل-فلسطین و دیگری جنگ سال ۲۰۰۲ در جنین. قضیه الدوره به دقت مورد تحقیق و مستندسازی در متون و فیلم‌ها قرار گرفته است.^(۴۶) مرگ پسری ۱۲ ساله در آغوش پدر در دومین روز جنگ اسرائیل-فلسطین، توجه دوربین‌ها را به سوی خود جلب کرد و جهان را تکان داد و علاوه بر برانگیختن خشم فلسطینی‌ها و اعراب، سابل جنگ علیه اسرائیل نیز شد. این اتفاق وحشیگری سربازان اسرائیل را نشان داده و آنها را افرادی ظالم و متجاوز معرفی می‌کند.

عدة زیادی معتقدند که تبلیغات گسترده درباره مرگ الدوره، عامل اصلی ناتوانی اسرائیل در جهت معرفی دلایل جنگ بود. این دلایل عبارتند بودند از: (۱) نقض توافقنامه ۱۹۹۳ که فلسطینی‌ها را ملزم به یافتن راحلی مسالمت‌آمیز کرد. (۲) پاسخ منفی عرفات به پیشنهاد صلح نهایی که از جانب ایهود باراک (نخست وزیر اسرائیل) و بیل کلینتون (رئیس جمهور آمریکا) پیشنهاد شده بود.

این صحنه توسط طلال ابو رحمة^۲- فیلمبردار فلسطینی که برای تلویزیون دولتی «شبکه ۲ فرانسه» کار می‌کند تبدیل به فیلم شده است. او به چارلز اندرلین آ، خبرنگار مرکزی (که در صحنه حضور نداشت) گفته است که سربازان اسرائیلی از روی عمد به مدت ۴۵ ثانیه به سوی پدر و فرزند تیراندازی کردند که منجر به زخمی شدن پدر و مرگ فرزند شد. اندرلین در گزارش خود این جریان را تکرار و یک فیلم ۱۵۱ ثانیه‌ای نیز تهیه کرد. آن فیلمبردار گفته است در مجموع ۲۷ دقیقه فیلمبرداری کرده و فقط ۶ دقیقه از آن را برای اندرلین فرستاده است. توضیح نامشخص و با تأخیر اسرائیل به خبرنگاران، منجر به درست جلوه دادن این داستان فرانسوی-فلسطینی شد.

اما چندی بعد، فیلمبردار قبول کرد که تحت فشار فلسطینی‌ها، درباره موقعیت این اتفاق و فیلمش دروغ گفته است. پس از تحقیقات خیلی دقیق و بررسی صحنه فیلم، شک و تردیدهایی درباره نسخه فرانسوی-فلسطینی بوجود آمد و به احتمال زیاد، فلسطینی‌ها آن پسر را کشته‌اند. احتمال صحنه‌سازی فلسطینی‌ها در هنگام جنگ نیز وجود داشت. اندرلین و شبکه ۲ فرانسه موفق به بازسازی فیلم اصلی (مستند) و ارائه

1. Muhammad al-Dura

2. Talal Abu Rahmeh

3. Charles Enderlin

پاسخهای رضایت بخش درباره گزارش اصلی نشدن، منتقدانی از قبیل لوک روزن زویگ^۱ خبرنگار سابق لوموند^۲، دنیس جیم بر^۳ از آل اکسپرس^۴ و دانیل لکن^۵ تهیه کننده برنامه‌های تلویزیونی، این مرکز خبری را به خاطر پخش این گزارش جنجال برانگیز درباره جنگ اسراییل-فلسطین که منجر به تخریب وجهه و اعتبار اسراییل شده است، محکوم کردند.

پوشش خبری عملیات دفاعی سال ۲۰۰۲ اسراییل در جنین از موضوع الدوره بسیار رسوایی کننده تر بود. در ۲۳ مارس ۲۰۰۲ در شب عید پسح، یک تروریست فلسطینی وارد هتل پارک در نتانيا شد و در آنجا خود و ۲۹ اسراییلی را از بین برد و ۱۴۰ نفر را نیز مجروح کرد. بسیاری از قربانیان افراد مسن باقیمانده از هولوکاست بودند. این تروریست از مرکز تروریستی کرانه باختیری یعنی جنین آمده بود. در طی ۵ روز بعد از آن جریان نیز، تروریسم فلسطینی ۲۴ اسراییلی دیگر را کشت و ۱۴۰ نفر را مجروح کرد. در ماه آوریل اسراییل تصمیم به شناسایی و تخریب «کارخانه‌های ترور» در جنین گرفت. «عملیات سپر دفاعی» حدود یک هفته طول کشید و کمتر از یک درصد کل شهر را تحت پوشش قرار داد.

طبق تأیید سازمان ملل و چندین سازمان حقوق بشر و سازمان‌های فعال در زمینه کمک‌های بشردوستانه ۵۲ فلسطینی در این عملیات کشته شدند که فقط ۳ نفر آنها مبارز نبودند.^۶ اسراییل ۲۳ سرباز از دست داد که بسیاری از آنها برای آسیب نرسیدن به غیرنظامیان فلسطینی، جان خود را به خطر انداخته بودند. تعداد خانه‌هایی که برای یافتن بمب تخریب شده‌اند نیز بسیار کم بود.

رسانه‌ها بدون هیچ دلیل منطقی، گفته‌های فلسطینی‌ها درباره اسراییل و «قتل عام» نامیدن عملیات را به راحتی می‌پذیرند^۷ ولی اطلاعات درست و منطقی اسراییل را قبول نمی‌کنند و رسانه‌های تلویزیونی و روزنامه‌ها به طور ناعادلانه «سپرهای دفاعی» را «قتل عام»، «اعدام شتابزده»، «جنایات جنگی»، «گورستان عمومی» و «تسسل کشی» قلمداد کردند. پوشش خبری در انگلیس نمونه‌ای از پوشش خبری در دنیاست. برای مثال در ۱۵ آوریل ای. ان. ویلسون^۸ در نشریه «ایونینگ استاندارد»^۹ گفته است: ما در اینجا درباره قتل عام

1. Luc Rosenzweig
2. Le Monde
3. Denis Jeambar
4. L Express
5. Daniel Leconte
6. A. N. Wilson
7. Evening Standard

صحبت می‌کیم و به عبارتی نسل کشی کامل. در ۱۶ آوریل، فیل ریوز^۱ در «ایندیپندنت» گفته است: جنگ دو هفته‌ای وحشتناکی که اسرایل قصد انجام آن را داشت سرانجام به نمایش گذاشته شد. او اضافه می‌کند: خشونت‌هایی که در اردوگاه اوارگان چنین صورت گرفته باعث کشته و زخمی شدن صدها فلسطینی شده است. گزارش‌های مربوط به «عملیات سپر دفاعی» باعث شد سیاستمداران، اسرایل را به شدت محکوم کنند. به عنوان مثال در ۱۶ آوریل جرالد کافمن^۲ شارون را «جنایتکار جنگی» و اقدامات دفاعی اسرایل را «بربریت» خواند. اگرچه اسرایل با ممانعت از ورود خبرنگاران به منطقه جنگ در آغاز عملیات، دچار اشتباه شد ولی این کار ناکامی رسانه‌ها را توجیه نمی‌کند.^(۳۹) بعدها فیل ریوز نظر خود و همکارانش را ناظم، غیرحرفوای و غیراخلاقی شمرد و گفت که این یک اتفاق نادر است و خبرنگاران نیز باید بهذیرند که مرتکب اشتباه خواهند شد.^(۴۰) حتی در همین وضعیت نیز آنها موقعیت اسرایل در جهان را خراب کرده و فلسطینی‌ها را به اقدام‌های تروریستی تشویق کردند. علی‌رغم شواهد گوناگون، بازهم فلسطینی‌ها و سراسر دنیای اسلام اتفاقات چنین را قتل عام به حساب می‌آورند. مقایسه پوشش خبری در انگلیس با آمریکا در همان روزها نشان می‌دهد که روزنامه‌هایی از قبیل «نیویورک تایمز» و «واشنگتن پست» نسبت به ادعاهای فلسطینی‌ها کاملاً مشکوک بودند و نظرات اسرایلی‌ها را نسبتاً درست می‌دانستند.

پوشش آژانس‌های خبری مرکزی بسیار شایان اهمیت است زیرا خبرگزاری‌هایی که قادر به تشکیل دفتر در اسرایل نیستند گزارش‌های خود را براساس آنها اعلام می‌کنند و تحت تأثیر اشتباه‌های نظام مند قرار می‌گیرند. ۲ تحقیق، پوشش خبری «آژانس فرانس پرس»^۳ را مورد بررسی قرار داده‌اند. کلمنت رینال^۴ در ۳ مورد طرفداری از فلسطین و دشمنی با اسرایل را مشاهده کرده است: جریان دیدار شارون در معبد کوهستان در ۲۸ سپتامبر ۲۰۰۰، مرگ محمد الدوره و همچنین موضوع طراحی جنگ اسرایل-فلسطین که توسط وزیر اطلاعات فلسطین-عماد فالوجی-در ۲ مارس ۲۰۰۱ مورد پذیرش قرار گرفت که درگیریهای کنونی به خاطر

1. Phil Reeves

2. Gerald Kaufman

3. L'Agence France Presse

4. Clement Raynal

دیدار شارون نبوده است.(۵۱) جکس تارنرو^۱ و فیلیپ بن سوزان^۲ براساس یکی از اسناد معتبر سال ۲۰۰۲ تحت عنوان دیکریپتیج^۳ تحریفات و تبعیضهای ضداسرائیلی فرانس پرس را توضیح داده‌اند.(۵۲)

تحقیقات مربوط به اشتباههای رسانه‌ای بیشتر درباره منابع خبری آمریکایی و اروپایی بوده است و به نتایج مختلفی رسیده‌اند. (۵۳) پوشش خبری در انگلیس، جنگ فلسطین - اسرائیل را با جریان متداول ضداسرائیل و ضدیهود در اروپا نشان می‌دهد.(۵۴) بی‌سی، ارزش توجه ویژه‌ای دارد زیرا در سراسر دنیا دارای شهرت بین‌المللی است. ۳ گزارش جامع که بین سالهای ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴ درباره جنگ فلسطین - اسرائیل از بی‌سی پخش شد، تعصب به جانبداری از فلسطین و ضدیت با اسرائیل را نشان می‌دهند.(۵۵) این نویسنده‌ها درباره عدم صحت و بی‌طرفی رسانه‌ها در انتخابات و حذف واقعیات، اسنادی را تهیه کرده‌اند که نشان می‌دهند واقعیات به طور کامل تغییر کرده‌اند. آنها به این نتیجه رسیده‌اند که گزارش‌های بی‌سی نادرست بوده و می‌توان مواردی را دال بر این امر پیدا کرد. (گزارش سال ۲۰۰۲ صفحه یک).

در سالهای ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۴ بی‌سی ۲۰ گزارش مستند درباره جنگ اسرائیل - فلسطین پخش کرد که جز یکی از آنها بقیه علیه اسرائیل بودند. بی‌سی در مقایسه با سایر مناطقی که در آن مشکلات سیاسی و انسانی عمده وجود دارد، به جنگ اسرائیل - فلسطین پخش کمتری را اختصاص می‌دهد.(۵۶) آمار مربوط به این موضوع سیار عجیب است: شبکه انگلیس هر ۲ یا ۳ ماه یک بار گزارشی انتقادی از اسرائیل پخش می‌کرد که ۸۸٪ آنها چهره‌ای منفی از اسرائیل یا (در دو مورد) مثبت از فلسطین نشان می‌دادند (گزارش سال ۲۰۰۴ صفحه ۳). داگلاس دیویس^۴ انحراف‌ها و تصبیحات ضداسرائیلی نظام مندی را یافته است. او بی‌سی را به خاطر ترغیب دیگران علیه اسرائیل و یهود در اروپا و جهان سرزنش می‌کند.(۵۷) او معتقد است که مخالفت شدید با صهیونیسم و اسرائیل به صورت حتمی مخالفت با یهود را نیز به ذنب خواهد داشت و این امر جزء لاینفک گزارش‌های بی‌سی است. رسانه‌های چاپی بریتانیا به ویژه رسانه‌های جناح چپ نیز همین اشتباه را تکرار می‌کنند.

1. Jacques Tarnero
2. Phillippe Bensoussan
3. Decryptage
4. Douglas Davis

بررسی رسانه‌های آمریکایی نتایج متفاوتی را نشان می‌دهند. زلیزر^۱، پارک^۲ و گادلوناس^۳ چنین نتیجه‌گیری می‌کنند که ۳ روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز، واشنگتن پست و شیکاگو تریبون گزارش‌های متفاوتی درباره جنگ اسراییل - فلسطین ارائه کرده‌اند که خاوی اختلافها و اشتباهاتی است^(۵۸) آنها متوجه شدن که نیویورک تایمز تمایل به طرفداری از اسراییل داشته و ۲ روزنامه دیگر هر چند متعادل ترند ولی در مواردی خاص بیشتر حامی فلسطین بوده‌اند اما آنها فقط ۳۰ روز از ۱۰ ماه اول جنگ را بررسی کردند. جاوشوا موراوجیک^۴ پوشش خبری از ۱۰ حادثه مهم را بررسی کرد، از دیدار شارون از معبد کوهستان گرفته تا جنگ چنین. او این کار را با رجوع به ۷ رسانه خبری و چاپی یعنی نیویورک تایمز، واشنگتن پست، Fox, CNN, NBC, CBS, ABC زیادی درباره اسراییل مشاهده کرد.^(۵۹) استفانی گاتمن^۵ معتقد است که «انتفاضه دوم» از طریق تعدادی عکس معرفی شده است آن هم عکس‌هایی که واقعیت را برای ما روشن نمی‌کنند.^(۶۰)

تفسران به خوبی متوجه شده‌اند که پوشش خبری در اروپا بیشتر از آمریکا معتقد اسراییل بوده ولی تفاسیر هم جای سوال دارند. به نظر مایکل گلدفارب^۶ این تفاوت سبب اشتباه در پوشش خبری در آمریکا نسبت به اسراییل شده و آمریکا باید «یاد بگیرد» که چطور می‌تواند اسراییل را از دید رسانه‌های اروپایی مخفی کند. ماردا دانسکی^۷ معتقد است که رسانه‌های آمریکایی از اسراییل پشتیبانی می‌کنند زیرا آنها از سیاست رسمی آمریکا بدون چون و چرا پیروی می‌کنند.^(۶۱) شواهد زیادی مبنی بر انتقاد رسانه‌های آمریکا از اسراییل و سیاست آمریکا وجود دارد که موقعیت کاملاً متفضادی را نشان می‌دهند. در صورتی که رسانه‌های اروپایی بدون چون و چرا سیاست ضد اسراییلی را به دقت دنبال کرده‌اند. ^(۶۲) برای مثال پوشش خبری در آمریکا درباره «سپر دفاعی» از پوشش خبری در اروپا درست تر و متعادل تر بوده است.

خبرنگاران به ندرت به اشتباهها اعتراف می‌کنند و به دلیل خطاهای و قضاوت‌های نادرست خود پوزش نمی‌خواهند. آنها به ندرت مورد بازخواست قرار گرفته و به سبب تحریک دیگران به خشونت و تنفر، تنبیه می‌شوند ولی در این قسمت فهرستی از پذیرش اشتباهها و عذرخواهی‌ها را مشاهده می‌کنید که بسیار

1. Zelizer

2. Park

3. Gudelunas

4. Joshua Muravchik

5. Stephanie Gutmann

6. Michael Goldfarb

7. Marda Dunsky

شگفت‌انگیز است، در سال ۱۹۸۵ یکی از دادگاه‌های نیویورک به مجله تایم دستور داد تا یک گزارش جملی را مبنی بر نقش شاورن در قتل عام فلسطینی‌ها در سال ۱۹۸۲ توسط سربازان لبنانی مسیحی در بیروت منتشر کند^(۶۳) و بعد از اینکه رسانه‌های غربی تهدیدهای سازمان آزادیبخش فلسطینی علیه خبرنگارهای خارجی را در بیروت^(۶۴) منتشر کردند، توماس فریدمن به اشتباہ رسانه‌های غربی و جانبداری آنها از سازمان آزادیبخش فلسطین اعتراض کرد^(۶۵) سردبیر نیو استیمنت^۱ پس از دریافت تعداد بیشماری از ایمیل‌های شدیداللحن به سبب انتشار مقاله‌ای ضدیهودی در ۱۴ آذیز ۲۰۰۲ مذعرت‌خواهی کرد. در سال ۲۰۰۴ چند خبرنگار بی‌بی‌سی رادیو فرانسه، علیه آرای ضداسراییلی این منارگز^۲ تهیه‌کننده مرکز خبر اعتراض کردند.^(۶۶) در می ۲۰۰۵ یک دادگاه فرانسوی یکی از معروف‌ترین روزنامه‌های فرانسوی در دنیا -لوموند- را به علت «تهمت نژادپرستی» به اسراییل و مردم یهود، مجرم اعلام کرد.^(۶۷) این فهرست نشان دهنده یک مشکل بزرگ نظام‌مند رسانه‌ای درباره جنگ اعراب- اسراییل در رسانه‌های غرب و جهان است.

رسانه‌ها مشاهده‌کننده‌های بی‌طرفی نبوده بلکه مخالفان فعلی ضداسراییلی در جنگ اسراییل- فلسطین‌اند.^(۶۸) نظریه «نقش رسانه‌های دشمن» را در این باره مطرح می‌کند و آن هنگامی است که ۲ گروه درگیر جنگ و طرفدارانشان یک گزارش را به ۲ گونه متصاد تفسیر می‌کنند، زیرا معتقد‌داند رسانه‌ها اغلب از نظرهای مخالفان استفاده می‌کنند، اما این توضیح موضوع اصلی را نادیده می‌گیرد. مسئله این نیست که ۲ طرف اخبار را چطور تفسیر می‌کنند بلکه نحوه ارائه اخبار به سیاستمداران و مردم و استنباط آنها مهم است. روش دیگر، «خبرنگاری وابسته» است که در آن خبرنگاران از جناحی طرفداری کرده و به نمایندگی از جانب «قربانیان» دست به مبارزه می‌زنند و این همان کاری است که در پوشش خبری جنگ اسراییل - فلسطین انجام می‌دهند.^(۶۹) رسانه‌ها، فلسطین را قربانی و اسراییل را متجاوز می‌دانند.^(۷۰)

این نوع نگرش عامل اصلی انحراف‌ها و اشتباه‌های گزارش‌ها در سراسر دنیاست. سایر عوامل عبارتند از: سیاست اطلاعاتی غیرفعال اسراییل، یهودستیزی، ماهیت گزارش‌های تلویزیونی در بهره گیری از به تصویر کشیدن کودکان در مقابل تانکها، تروریسم فلسطینی علیه خبرنگاران خارجی و سرانجام استخدام خبرنگاران محلی فلسطینی که تعهد آنان نسبت به مردم پیش از تعهد شغلی شان است.^(۷۱) گزارش‌های رسانه‌ای درباره جنگ کنونی اسراییل- فلسطین وجهه و شهرت اسراییل را به ویژه در اروپا به شدت خراب کرده است. بررسی

1. New Statement
2. Alain Menargues
3. Galloway

مواردی مانند مرگ الدوره و جنگ چنین ثابت می‌کند که بعضی از منابع رسانه‌ای بسیاری گزارش‌های نادرست فلسطینی‌ها را می‌پذیرند. مشکل این است که گزارش‌های داغ بر سیاستمداران و افکار عمومی تأثیرگذارند ولی از آنجا که گزارش‌های دقیق و بررسی شده هفته‌ها یا شاید سال‌ها بعد منتشر می‌شوند چندان مورد توجه قرار نخواهند گرفت.

۲) افکار عمومی:

طبق نظرسنجدی‌های به عمل آمده در سالهای اخیر به ویژه در اروپا، می‌توان نتیجه گرفت که برداشت‌های منفی درباره سیاست‌ها و رفتار اسراییل وجود دارد و حمایت کمی از آن می‌شود. آمار افشا شده اتحادیه اروپا در نوامبر ۲۰۰۳ نشان می‌دهد که ۱۵ کشور، اسراییل را «بزرگترین تهدید برای صلح جهانی» می‌دانند. در این آمار اسراییل حتی از کشورهایی چون ایران، کره شمالی، عراق، لیبی و سوریه هم تهدید‌کننده‌تر به حساب آمده است.^(۷۲) هلندیها، اتریشی‌ها، لوگزامبورگی‌ها، آلمانی‌ها و دانمارکی‌ها از منتقدان سرسخت اسراییل بوده‌اند. فرانسویها و ایتالیایی‌ها حداقل انتقادها را داشتند. این آمار از نظر ساختار، واژگان و تجزیه و تحلیل ضعیف و سطحی بود و مورد انتقاد رهبران سیاسی و متخصصان امور قرار گرفت.^(۷۳) اما مسئله حائز اهمیت، توجهی است که به نتایج گزارش‌ها در اروپا و جهان نشان داده شده که منجر به منفی کردن چهره اسراییل می‌شود. نظرسنجدی‌هایی که در چند کشور اروپایی در سالهای ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۴ به عمل آمده نشان دهنده وجهه خراب شده اسراییل است. جدول شماره یک نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۲، ۴ کشور از ۱۰ کشور اروپایی (دانمارک، آلمان، ایتالیا و بریتانیا) نظرمشتبی نسبت به اسراییل داشته‌اند در صورتی که در سال ۲۰۰۴ فقط ایتالیا چنین وضعیتی را حفظ کرد. علاوه بر آن در همین سال میزان عدم تمایل آن ۱۰ کشور به اسراییل افزایش یافت. در کشورهایی نظیر بلژیک، دانمارک، سوئیس و هلند میزان این افزایش اساسی بود. البته نتایج کار در آمریکا بسیار متفاوت بود و آمار موافق اسراییل بسیار زیاد است.

جدول شماره یک: فرم نظرخواهی مربوط به میزان گوایش به سمت اسرایل آیا شما نسبت به اسرایل نظری کاملاً مساعد، تقریباً مساعد، مساعد، بی‌طرف، مخالف یا کاملاً مخالف دارید؟

نامساعد به درصد			موافق (مساعد) به درصد			نظرات	
جزیان	۲۰۰۴	۲۰۰۲	جزیان	۲۰۰۴	۲۰۰۲	کشور	سال
+	۳۲	۲۹	+	۲۳	۲۱	اتریش	
+	۳۸	۳۰	-	۱۸	۲۶	بلژیک	
+	۳۵	۲۷	-	۲۳	۳۱	دانمارک	
+	۳۰	۲۸	-	۲۲	۲۳	فرانسه	
+	۲۷	۲۴	-	۲۱	۲۹	المان	
+	۲۰	۱۹	-	۴۰	۴۱	ایتالیا	
+	۴۰	۳۴	-	۱۳	۱۴	اسپانیا	
+	۴۶	۳۹	-	۱۷	۲۴	سوئیس	
+	۴۳	۳۵	-	۲۵	۳۳	هلند	
+	۲۶	۲۱	-	۲۴	۲۹	بریتانیا	
•	۳۵	۳۵	+	۵۹	۵۸	آمریکا	

منابع: اطلاعات اروپایی از گزارشی توسط انجمن ضدافتراد در سال ۲۰۰۴ بدست آمده‌اند.

جدول شماره ۲ نشان می‌دهد که در سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۴، ۹۰٪ کشور اروپایی از ۱۰ کشور با فلسطین همراه بوده و اکثر کسانی که در سال ۲۰۰۱ بی‌طرف بودند در سال ۲۰۰۴ به فهرست طرفداران فلسطین پیوستند.

جدول شماره ۲: فرم نظرخواهی مربوط به اعلام همراهی با اسراییل یا فلسطین

در مسائل جاری بین اسراییل و فلسطین، از کدام یک طرفداری می‌کنید؟

وضعیت			طرفدار اسراییل (به درصد)			طرفدار فلسطین (به درصد)			هیچ یک (به درصد)			کشور			
۲۰۰۴	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۴	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۴	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۴	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۴	۲۰۰۲	۲۰۰۱	
اتریش	-	-	-	۱۷	۱۳	-	۲۶	۳۸	-	۴۳	۴۳	-	۴۳	۴۳	-
بلژیک	۱۰	-	-	۱۲	۱۲	۱۲	۳۰	۲۹	۱۲	۳۶	۳۶	۶۸	۴۱	۳۶	-
دانمارک	-	-	-	۱۳	۱۶	-	۲۷	۳۳	-	۲۲	۲۲	-	۳۳	۲۲	-
فرانسه	۷	-	-	۱۸	۱۰	۱۰	۲۹	۱۷	۱۷	۳۷	۳۶	۶۶	۵۳	۳۷	-
المان	۱۵	-	-	۱۷	۱۷	۱۷	۲۵	۱۵	۱۷	۳۶	۳۶	۶۵	۴۳	۳۶	-
ایتالیا	۸	-	-	۱۶	۱۰	-	۳۱	۱۱	۱۱	۳۳	۳۳	۵۸	۴۳	۳۳	-
اسپانیا	۳	-	-	۱۱	۱۱	۷	۳۵	۱۲	۷	۲۷	۲۷	۷۷	۴۶	۲۷	-
سوئیس	-	-	-	۱۱	۱۶	-	۳۸	-	۱۱	۳۱	۳۳	-	۴۱	۳۳	-
هلند	۲۵	-	-	۲۸	۲۸	-	۲۱	۲۷	۲۷	۲۳	۲۳	۳۳	۲۷	۲۳	-
بریتانیا	۱۲	-	-	۱۳	۱۳	۱۲	۳۰	۱۳	۱۸	۵۹	۵۹	۵۷	۳۳	۲۷	-
آمریکا	۵۰	-	-	۴۹	۴۹	-	۱۳	۱۳	۱۳	۱۸	۱۷	۳۷	۲۷	۲۷	-

در بلژیک، اسپانیا و بریتانیا تمایل به حمایت از فلسطین رشد زیادی داشته است و آمریکایی‌ها با اسراییلی‌ها همراهی بیشتری داشته‌اند.

جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که بین سالهای ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴ تعداد افراد معتقد به «تمایل اسراییل برای رسیدن به صلح با فلسطین» کاهش یافته است. میزان این کاهش در دانمارک، فرانسه و هلند بسیار زیاد بود اما در اتریش و ایتالیا تغییری نداشته است. بین سالهای ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴ میزان پاسخ دهنده‌ها به فرم نظرخواهی در ۶ کشور از ۱۰ کشور بررسی شده، نشان می‌دهد که آنها معتقدند فلسطین بیش از اسراییل خواستار صلح است و فقط آمریکایی‌ها معتقد بودند که اسراییل بیشتر از فلسطین خواهان صلح است و در سال

۲۰۰۲ میزان تمايل به صلح ۷۵٪ برای فلسطين و ۶۴٪ برای اسراييل بود و در سال ۲۰۰۴، ۷۰٪ آمريكيانيها اسراييل را خواستار صلح دانسته و ۴۶٪ فلسطين را خواستار صلح معرفى کردن.

چنين جرياني در زمانهای ديگر در بعضی از کشورها مشاهده شده است. کشورهای اسكندريانوی به طور سنتی حامی یهود و اسراييل بوده‌اند اما در سالهای اخیر وجهه اسراييل لکه دار شده است. آمار منتشر شده توسط روزنامه معتبر برلينگس تيدند^۱ نشان می‌دهد که در سال ۱۹۸۲، ۲۸٪ جمعیت دانمارک طرفدار اسراييل بوده و فقط ۱۴٪ حامی اعراب بودند که در سال ۲۰۰۲ نتایج برعکس شد: یعنی ۲۱٪ طرفدار اعراب و فقط ۹٪ طرفدار اسراييل بودند. (۷۳) مورد مشابه ديگر، تحقیق سال ۲۰۰۲ روزنامه نروژی افتن پستن^۲ است که در آن ۴۴٪ طرفدار فلسطين و فقط ۹٪ طرفدار اسراييل بودند.

مجله نووا^۳ در هلند در نوامبر ۲۰۰۱ متوجه شد که ۳۰٪ جمعیت این کشور موافق اسراييل و ۲۱٪ مخالف بودند. در سال ۱۹۹۹ قبل از جنگ اخیر اسراييل-فلسطين اين نسبت ۴۵٪ به ۱۲٪ به نفع اسراييل بود. طبق بررسی روزنامه ايتاليانی ايل کوريره دلاسرا^۴ در ژانویه سال ۲۰۰۴، ۷۵٪ پاسخ دهنده‌ها با سیاست شaron در برابر فلسطينی‌ها مخالف و ۳۶٪ موافق این نظریه بودند که: دولت اسراييل در پی نسل کشی همه‌جانبه و دائم بوده و با فلسطينی‌ها همان برخوردی را می‌کند که نازیها با یهود کردند. (۷۵) درصد مشابه ديگری، از بمب‌گذاري‌های انتحاري عليه سیاست‌های امپرياليستی و تجاوز کارانه شaron انتقاد می‌کنند و در حالی که ۹۲٪ برای اسراييل حق حیات قائلند^۵ آن را مشروع به تشکیل یک حکومت فلسطينی می‌دانند. نوشته‌های روشنفکران درباره پوشش خبری رسانه‌ها و افکار عمومی، نتایج پیچیده ای در پی داشته است اما بررسی آرای اروپائيان‌ها درباره اسراييل، جنگ اسراييل و محتواي پوشش خبری شواهدی را درباره پيوند ممکن بين پوشش خبری و افکار عمومی ارائه می‌دهد.

1. Berlingske Tidende

2. Aftenposten

3. NOVA

4. Il Corriere della Sera

جدول شماره ۳: میزان تمایل رسانیدن به صلح

میزان موافقت یا مخالفت خود را درباره این موضوع که اسرائیل یا فلسطین خواستار صلح‌اند، اعلام کنید.

نظرات سال	موافق تمایل فلسطین به صلح		موافق تمایل اسرائیل به صلح		کشور
	۲۸	۳۶	۳۱	۳۱	
-	۴۶	۴۶	-	۳۴	بلژیک
-	۳۸	۴۲	-	۲۷	دانمارک
+	۴۸	۳۷	-	۳۹	فرانسه
-	۲۷	۳۳	-	۲۹	آلمان
-	۳۸	۴۳	-	۴۰	ایتالیا
-	۴۱	۴۲	-	۲۸	اسپانیا
+	۳۸	۳۷	-	۲۸	سوئیس
-	۲۹	۳۲	-	۳۳	هلند
-	۴۷	۴۹	-	۴۹	بریتانیا
-	۴۶	۶۴	-	۷۰	آمریکا

منابع: اطلاعات آمریکا از گزارش مارس ۲۰۰۵ توسط انجمن صداقتها گرفته شده است.

جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که در کشورهای اروپایی آنها که گزینه «غیلی زیاد» یا «زیاد» را انتخاب کرده‌اند نسبت به آنها که گزینه «کم» یا «هیچ» را انتخاب کرده بودند، احساس هم‌دلی بیشتری با فلسطینی‌ها داشته‌اند. در ۵ کشور بلژیک، فرانسه، اسپانیا، سوئیس و بریتانیا اختلاف بین ۲ گروه بسیار قابل ملاحظه و با نسبت بیش از ۲ به یک است.

**جدول شماره ۴: درخواست پوشش خبری و همدمی با فلسطینی‌ها
در جنگ کنونی اسرائیل-فلسطین، شما با کدامیک بیشتر همدردی می‌کنید؟**

کشور	همدردی با فلسطینی‌ها	طرفدار پوشش خیلی زیاد یا زیاد	طرفدار پوشش کم یا هیچ
اتریش	۲۶	۳۰	۲۱
بلژیک	۳۰	۴۱	۱۹
دانمارک	۲۷	۳۳	۱۹
فرانسه	۱۷	۲۵	۱۰
آلمان	۲۱	۲۷	۱۶
ایتالیا	۱۳	۱۶	۹
اسپانیا	۲۴	۳۰	۱۶
سوئیس	۳۱	۴۱	۱۹
هلند	۲۷	۳۰	۱۹
بریتانیا	۲۴	۳۳	۱۶

منابع: برای دستیابی بیشتر به اطلاعات اروپا در سال ۲۰۰۴ جدول شماره یک را ملاحظه کنید.

۵) دیپلماسی عمومی اسرائیل

۱) شکست‌ها

نحوه برخورد اسرائیل در حوزه دیپلماسی عمومی بسیار پیچیده بوده است. شیمون پرز که مدت‌ها نخست‌وزیر، وزیر امور خارجه و وزیر دفاع اسرائیل بوده [و هم اکنون رئیس‌جمهور است]، معتقد است که اگر یک کشور دارای سیاست‌های خوبی باشد نیازی به روابط عمومی ندارد و اگر دارای سیاست خوبی نباشد، بهترین نوع روابط عمومی در دنیا نیز مؤثر نخواهد بود.^(۷۶) اسرائیل سالهای زیادی معتقد بود که استفاده از دیپلماسی عمومی بیهوده است زیرا چنین استنباط می‌کرد که همه دنیا با آن مخالفند. در هر صورت این نظرها- هم در مرحله سیاست‌گیری و هم در مرحله عمومی- به انحراف کشیده شده و به وجهه اسرائیل در جهان لطمہ اساسی زده است، حتی یک سیاست «خوب» مثل صلح طلبی نیاز به دیپلماسی عمومی دارد تا بتواند خوب بودن و مفید بودن را به دیگران ثابت کند. علاوه بر آن دیپلماسی عمومی نه تنها باید به سیاست‌های خودی بپردازد بلکه باید با سیاست‌های دیگران نیز هماهنگی داشته باشد.

اسراییل حتی تا چند وقت پیش، از واژه عبری «هسبارا»^۱ به معنی سخنگویی و توضیح دادن، به جای اصطلاح «دیپلماسی عمومی» استفاده می‌کرد و «دیپلماسی عمومی» را برنامه‌ای دفاعی همراه با پوزش طلبی می‌دانست.^(۷۷) وزارت امور خارجه سرانجام اصطلاح «دیپلماسی عمومی» را پذیرفت اما رهبران اسراییلی، از جمله، آنها که می‌باشند بدهی به ارزش دیپلماسی عمومی علاقه مند باشند، به ندرت آن را به عنوان موضوعی نظام مند در نظر گرفته‌اند. دولت گاهی به ارزش دیپلماسی عمومی بسیار بزرگ و برای برقراری نظامی واحد و هماهنگ بین مسئولان و سازمانها تلاش کرده است اما چنین تصمیم‌هایی هرگز استمرار نداشته‌اند. برای مثال در آغاز جنگ اسراییل-فلسطین در دسامبر ۲۰۰۱، رئیس شورای امنیت ملی، «هسبارا» را یکی از ۵ عامل مؤثر در جنگ با ترویسم فلسطینی به حساب آورد (همراه با تلاش در زمینه‌های سیاسی، امنیتی، اقتصادی و برنامه‌های قانونی). با اینکه بسیاری از منابع و طرفداران در دنیا به اسراییل گفته‌اند که هیچ برنامه دیپلماسی عمومی واقعی ندارد و در برابر تلاشهای «دیپلماسی عمومی» اعراب اقدام خاصی نکرده است، باز هم اسراییل نتوانسته دیپلماسی عمومی را به عنوان یک عامل اساسی راهبردی به کار گیرد.

جدعون مثیر^۲ - معاون رسانه ای و امور ملی در وزارت امور خارجه اسراییل - دلیل مشکلات دیپلماسی عمومی را، هم مسائل داخلی و هم مسائل خارجی می‌داند.^(۷۸) دلایل داخلی عبارتند از: باز بودن جامعه اسراییل برای پذیرش عقاید مختلف که دقیقاً عکس جامعه بسته فلسطین است که در آن هر نوع عقیده ای پذیرفته نمی‌شود، ناتوانی مسئولان در بین به اهمیت دیپلماسی عمومی در امور امنیتی اسراییل و نبود منابع، دلایل خارجی عبارتند از: پوشش خبری جناح مختلف، پهودستیزی، مخالفت با جهانی شدن و قدرت گسترشده اعراب، مسلمانان و کشورهای جهان سوم در سازمانهای بین‌المللی، مثیر همچنین معقد است که چهره اسراییل در کشورهای خارجی بیشتر «جادهه ساز» بوده تا «بحث انگیز» به عبارت دیگر جریان‌های صلح طلب سبب ایجاد چهره‌ای مثبت و جریان‌های خشنونت طلب چهره‌ای منفی را به وجود می‌آورند، اگرچه شواهد WSI چنین مورد خاصی را تأیید نمی‌کنند. ران کیتری^۳ سخنگوی ارتش اسراییل علت شکست دیپلماسی عمومی را پوشش خبری نادرست و عدم تمایل اسراییل به پخش تصاویری از قربانیان حملات تروریستی می‌داند، اگرچه فلسطینیان این کار را انجام می‌دهند.^(۷۹)

بعض از افراد علت شکست اسراییل در دیپلماسی عمومی را مسائل داخلی می‌دانند. زوی مازل - دیپلمات عالی رتبه - دیپلماسی عمومی اسراییل را «عکس العملها و پوزش طلبی‌های بعد از موعد» می‌داند و

1. Hasbara
2. Gideon Meir
3. Ran Kitrey

البته معتقد است که همیشه اینطور نبوده است.^(۸۰) او سیاستهای اسراییل در این موارد را این گونه مورد اعتقاد قرار می‌دهد: بلافاصله بعد از اسلو، دپارتمان اطلاعات وزارت امور خارجه متوقف شد و از آنجا که اسراییل در مسیر صلح قرار داشت، نیازی به ادامه توضیح در مورد سیاست‌هایمان وجود نداشت، اما متأسفانه جناح مخالف ایده دیگری داشت و تبلیغات خود را ۲ برابر کرد. به نظر او این تلاش منجر به پذیرش گزارش‌های فلسطینی‌ها توسط جهان و اتحاد جناح‌های افراطی و میانه رو در اروپا علیه اسراییل شده است. دن دایکر^۱ نیز شکست دیپلماسی عمومی را به سیاست‌های دولت وحدت ملی اخیر اسراییل نسبت می‌دهد. به اعتقاد او وزیر امور خارجه- پرز- دیپلماسی عمومی را متوقف کرد زیرا آن را پذیرش شکست در جریان صلح اسلو می‌دانست.^(۸۱) در اولین سال جنگ اسراییل- فلسطین، پرز، عرفات را دوست قابل اعتمادی می‌دانست و او و تشکیلات خودگردان فلسطین را مسئول مبارزات تروریستی نمی‌دانست.

منتقدان زیادی توجه خود را بر بحث‌ها و مذاکرات اسراییل متمرکز کرده‌اند. برای مثال استفنز^۲ اذعان کرده است که مذاکره کننده‌های اسراییل اغلب سرنشسته کار را از دست می‌دهند، بحث هایشان را پیچیده، موضوع‌ها را با هم ادغام و از پیامهای اشتباه به ضرر خود استفاده می‌کنند و قادر به مقابله با مذاکره کننده‌های فلسطینی از قبیل حنان عشراوی^۳ و نبیل شمعت^۴ نیستند.^(۸۲) فلسطینی‌ها پیامهای خود را بسیار واضح و آشکار پختن می‌کنند- پایان دادن به اشغال و موافقت با تشکیل یک دولت فلسطینی در سراسر کرانه غربی و غزه- ولی پیامهای اسراییلی‌ها پیچیده و متناقض‌اند.

اگرچه اسراییل با جدیت به بحث درباره مژهای نهایی، تشکیل یک کشور مستقل فلسطینی، موقعیت بیت المقدس و اعمال فشار می‌پردازد اما فقط قادر به تولید پیامهایی گیج کننده، ناهمانگ و ناپایدار است. این کشور همیشه توسط دولتهای انتلافی اداره شده که در آن وزرای کابینه، رهبران مستقل جناح‌ها بوده و اغلب درباره جنگ اسراییل- فلسطین از زوایای متفاوت و گاهی متناقض صحبت می‌کنند. در دوره‌هایی که اسراییل توسط دولت وحدت ملی اداره می‌شود، این موضوع مشکل‌آفرین‌تر شده، همان طور که در بیشتر دوره‌های جنگ اسراییل- فلسطین نیز چنین بوده است.

اگرچه دولتهای وحدت ملی به اتحاد گروههای داخلی برای جنگ کمک کرده‌اند ولی این امر به قیمت ارائه پیامهای ضد و نقیض توسط گروههای مخالف تمام می‌شود. فرانک لونتنز^۵- متخصص روابط عمومی-

1. Dan Diker

2. Stephens

3. Hanan Ashrawi

4. Nabil shaat

5. Frank Luntz

معتقد است سیاستمداران اسراییل از رسانه‌ها فقط برای حمله به دشمنانشان استفاده می‌کنند لذا وقتی که این بیانیه‌های انتقادی به خارج گزارش می‌شوند به شهرت و اعتبار اسراییل آسیب می‌رسانند.^(۸۳)

در سال‌های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۲ وقتی که حسابرس کل^۱ سیستم هسبارا، فعالیت‌های دفتر نخست وزیر، وزرای امور خارجه و دفاع و *IDF*، وزارت امنیت عمومی و پلیس و سازمانهای اطلاعاتی را مورد بررسی قرار داد.^(۸۴) نتایج کار بسیار انتقادآمیز بود. بررسی کنندگان به این نتیجه رسیدند که «گزارش دولت»، هسبارا را به عنوان ابزاری مهم در سیاست خارجی به ویژه در جنگ اسراییل - فلسطین به حساب می‌آورد ولی این سیستم نتوانست در برابر تبلیغات اعراب و فلسطینی‌ها کاری از پیش ببرد. در گزارشی که از نتایج بررسی تهیه شد، علت شکست را فقدان رهبر و هماهنگ کننده فعالیت‌های ملی هسبارا، عدم هماهنگی بین وزرا و سازمانهای مربوط به هسبارا، فقدان برنامه‌ها و راهبردهای هسبارا و نبود منابع و مراجع کافی ذکر کردند. گزارش این بررسی، «تبلیغات اعراب» را «تهدید راهبردی» دانسته و گسترش «دیپلماسی عمومی» را پیشنهاد می‌کند که حاوی مفهوم، ساختار و مراجع مناسب و از همه مهمتر، انتخاب رهبری واحد برای اجرای برنامه است. علاوه بر آن، این گزارش ایجاد یک مکانیسم دیپلماسی عمومی برای مقابله با دنیای عرب را توصیه می‌کند. علی‌رغم انتقادهای شدید، این دولت در طی ۴ سال گذشته اقدام‌های بسیار ناجیزی را برای تکمیل اصول این گزارش، صورت داده است.

مانع بزرگ اسراییل برای به کارگیری یک دیپلماسی عمومی کارآمد، انتقاد شدید برخی از اسراییلی‌ها به سیاست‌های آن و حمایت جدی آنها از فلسطینی‌ها در داخل و خارج است. از جمله این منتقدها عبارتند از: رادیکالها، سازمان‌های حقوق بشر و هرج و مرچ طلب‌های نظیر گوش شالوم^۲، زنان سیاه پوش، حاخام‌های طرفدار حقوق بشر، بتسلیم^۳، شعبه‌های محلی پژوهشکار بدون مرز و عفو بین گروههای مختلفی از سربازان اسراییلی، ارتش اسراییل را به «جرایم جنگی» متهم کرده و از همکاران خود خواسته‌اند که از خدمت در نظام خودداری کنند. روزنامه اسراییلی هاآرتص^۴ ۲ خبرنگار تمام وقت - جدعون لوی^۵ و امیرا هاس^۶ را استخدام کرده است تا گزارش‌هایی از جنگ اسراییل - فلسطین از نقطه نظر فلسطینی‌ها را تهیه کنند. به نظر می‌رسد این تنها مورد در تاریخ مدرن یک روزنامه معتبر است که خبرنگارانی برای جمع آوری ادعاهای و آرای دشمن در

1. State Comptroller

2. Gush Shalom

3. Betzlem

4. Gideon Levi

5. Amira-Hass

زمان جنگ برای انتشار استخدام می‌کند. نسخه انگلیسی روزنامه هاآرتص مرجع اصلی گزارشگران خارجی است.

اسراییل‌های مقیم خارج نیز به اسراییل حمله و از فلسطینی‌ها دفاع می‌کنند. عده کمی از جمله دانیل مکوور^۱، که در حال حاضر ساکن لندن است، سعی دارند افسران عالی رتبه اسراییلی (که به خارج سفر می‌کنند) را به علت «جرائم جنگی» تحت پیگرد قرار دهند.^(۸۵) در سال ۲۰۰۴ درور فیلر^۲ که هم اکنون ساکن استکهلم است یک اثر هنری تهیه کرد که ترویریسم فلسطینی را ستایش می‌کرد و موزه آثار ملی سوئد آن را به نمایش گذاشت.^(۸۶)

دانشگاهیان سابق اسراییل که هم اکنون در بریتانیا اقامت دارند نیز در تصمیم انجمن اساتید دانشگاه‌های انگلیس (AUT) برای تحریم^۳ دانشگاه اسراییل مؤثر بوده‌اند. این انجمن نقض آزادی‌های دانشگاهی را علت تحریم اعلام^(۸۷) و فقط وقتی که با احکام دادخواهی تهدید شد، تصمیم خود را لغو کرد و متوجه شد که ایلان پابه^۴ با ارائه اطلاعات غلط درباره وضعیت علمی خود در دانشگاه حیفا انجمن را دچار اشتباه کرده است.

(۲) راهکارها

با تخریب وجهه اسراییل در دنیا و تهدیدهای راهبردی که موجودیت آن را به خطر می‌اندازند، اسراییل باید شیوه «دیپلماسی عمومی» خود را به کلی تغییر دهد. اصلاح سیستم دیپلماسی عمومی نیازمند تلاشهای عظیم هماهنگ کننده‌ای است که ممکن است سالها به طول انجامد و اولین کامها باید از سوی دفتر نخست وزیر و وزارت امور خارجه برداشته شوند.

۱-۱) کارکرد دولت

اولین مرحله کار باید از سوی دولت به ویژه نخست وزیر شروع شود تا به ارزش بی‌توجهی به قدرت نرم و دیپلماسی عمومی پی ببرد. برنامه ریزی‌های راهبردی باید آثار هر اقدام سیاسی یا نظامی بر وجهه ملی را ارزیابی کنند و اگر این اقدامها از اهمیت زیادی برخوردارند باید آنها را مورد بازنگری قرار داد و اصلاح کرد. جهان غرب از اسراییل انتظار دارد خود را به بالاترین درجه استانداردهای رفتاری برساند ولی از فلسطینی‌ها و

1. Daniel machover
2. Dror Feiler
3. Ilan Pappe

عرب چنین توقیع را ندارد، اسراییل باید استاندارد دوگانه را به نمایش گذاشته و همچنین آن را در اجرای سیاست خود در نظر بگیرد. یک راهبرد عالی باید در برگیرنده همه اجزای دیپلماسی عمومی اعم از «قدرت نرم» و «قدرت سخت» برای تکمیل فعالیت‌ها باشد.

تمام پیشنهادهایی که در گزارش حسابرس کل در سال ۲۰۰۲ وجود داشت باید اجرا شوند. مناسب‌ترین نهاد برای ایجاد هماهنگی و اجرای دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه است اما به این علت که وزرای امور خارجه در گذشته موفق به پیگیری دیپلماسی عمومی نشدنند، به ظاهر نخست‌وزیرها باید مراحل اولیه برنامه را اجرا کنند. احتمال دارد که تغییرات سازمانی در سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌های اسراییل به وجود آید و تمام سفارتخانه‌ها به طور اساسی فعالیتهای دیپلماسی عمومی خود را افزایش دهند و شخص دیگری نیز باید برای هماهنگ کردن فعالیتها و سرپرستی مستولان در قسمتهای مختلف دیپلماسی عمومی نظیر ارتباط با رسانه‌ها در امور عمومی، فرهنگی، دانشگاهی، تروریسم و غیره منصوب شود.

(۲-۲) آموزش حرفه‌ای

دیپلماسی تنها موقعی مؤثر خواهد بود که توسط متخصصان واحد شرایط اجرا و هماهنگ شود. تمام اعضای بخش‌های خدمات خارجی اسراییل، نمایندگان اسراییل در خارج و کارکنان وزارت امور خارجه و امور دفاعی، باید در زمینه «دیپلماسی عمومی» تحت آموزش دقیق قرار گیرند. آنها باید یاد بگیرند که چطور با رسانه‌ها ارتباط مفید برقرار کنند، به مخاطبان رادیو و تلویزیون توجه کنند، مخاطبان را بیابند و در برابر گروه‌های مخالف یا بی طرف صحبت کنند. دیپلماسی عمومی نوین، به گسترش منابع انسانی نیاز دارد. دانشگاه‌های اسراییل باید برنامه‌های علمی درازمدت در زمینه دیپلماسی عمومی علمی و برنامه‌های فشرده کوتاه مدتی را برای کارکنان که در شغل‌های وابسته به روابط خارجی در سفارتخانه‌ها و سازمانها فعالیت دارند، تهیه کنند.

(۲-۳) متصرکز شدن بر جهان عرب و اروپا

اسراییل ابتدا باید جهان عرب و اروپا را در جایی که وجهه اسراییل بسیار ضعیف است مورد توجه قرار دهد. اسراییل در خاورمیانه واقع شده است و باید بدینی‌های رایج درباره تاریخ، جامعه و دموکراسی خود را اصلاح و عدم تمایل خود به همزیستی مسالمت آمیز در دنیای عرب را تکذیب کند. از آنجا که شبکه‌های خبری عرب‌زبان مانند الجزیره و العربیه در گزارش‌های خود درباره اسراییل و جنگ اسراییل-فلسطین مغرضانه عمل می‌کنند باید تلاش کرد توجه آنها به ارائه برداشت‌های اسراییل از جنگ و وقایع مختلف و

داستانهایی درباره دیگر زوایای زندگی اسرائیلی‌ها سوق داده شود. موضع اروپا، در سیاست خارجی اسرائیل، به خاطر اهمیت آن برای اتحادیه اروپا و نیاز فوری به کاهش دیدگاههای منفی و ضدیهود، تعیین کننده است. تسلط بر زبان، فرهنگ و هنگارهای عربی در کسب موقعیت برای ورود به شبکه‌های تلویزیونی عربی بسیار حائز اهمیت است. الجزیره اغلب با اعراب اسرائیلی، سیاستمداران و رهبران عرب زبان مصاحبه می‌کند اما مسئله این است که اعراب اسرائیلی که برای مصاحبه انتخاب می‌شوند وجهه اسرائیل را منفی جلوه می‌دهند و این امر تاندازه‌ای به افراطی بودن آنها مربوط می‌شود و علت دیگر این است که آنها از شبکه‌های عربی استفاده می‌کنند تا با هم پیمانان عرب زبان خود صحبت کنند. اسرائیل باید یهودیهای اسرائیلی عرب زبان زیادی را آموزش داده و آماده کند تا بتوانند پاسخهای اسرائیل به مسائل روز را به نحو احسن ارائه کنند و آنها را در جایگاه اجتماعی و سیاسی مناسب قرار دهند. شبکه‌های عربی ممکن است تعامل داشته باشند صدای اسرائیلی‌ها را پخش کنند تا نشان دهنند که گزارش‌هایی عادلانه است. اسرائیل باید به تأسیس شبکه‌های ماهواره‌ای و رادیویی به زبان عربی اقدام کند تا برنامه‌هایی را برای پخش در خاورمیانه و جامعه عرب در سراسر دنیا داشته باشد. برنامه فارسی رادیو اسرائیل نمونه بسیار قابل اعتماد و موفقی برای آن شبکه‌هاست.

منتقدان، به لزوم تغییر جهت و محتوای دیپلماتی عمومنی اسرائیل اعتقاد دارند. برت استفنز^۱ می‌گوید: اعراب آن قدر واقعیات بنیادین تاریخی جنگ را تغییر داده‌اند که نیاز به یک «طرح اصلاحی» یعنی تلاش برای یادآوری واقعیات تاریخی احساس می‌شود. برای مثال علت اشغال سرزمین‌های عربی در جنگ شش روزه این بود که اعراب جنگ را آغاز کردند.^(۸۸) مکس سینگر^۲ از همین ایده برای عقب نشینی از غزه در سال ۲۰۰۵ بهره می‌گیرد. وی معتقد است که سخنگوهای اسرائیلی می‌بایست اولین ادعای فلسطینی‌ها در مورد مالکیت غزه را تکذیب می‌کردند.^(۸۹) ناخمن شای^۳ خبرنگار و سخنگوی چند سازمان اسرائیلی نظریه ارتش اسرائیل معتقد است؛ بزرگترین پیروزی فلسطینی‌ها و در نتیجه بزرگترین شکست اسرائیل جداگردن جنگ اسرائیل - فلسطین از ریشه‌های تاریخی آن است. بنابراین او معتقد به مبارزات درازمدت برای توضیح جنگ ما با اعراب - و تا اندازه‌ای جهان اسلام - درباره اصطلاحات جغرافیایی، مذهبی و فرهنگی است.^(۹۰) مسئله اصلی این است که اسرائیل چطور می‌تواند این راهبرد را علیه رسانه‌های دشمن و نخبگان خردمند آنها بکار گیرد؟

-
1. Bret Stephens
 2. Max Singer
 3. Nachman Shai

۴) دیپلماسی عمومی مجازی

اسرایل یک ابرقدرت در فناوری است ولی از نظر دیپلماسی عمومی مجازی ضعیف است. تعداد پایگاه‌های اینترنتی وزارت خانه‌ها و سازمانهای رسمی مختلف برای ارائه مطالب محدود است. آنها حتی گاهی پیام‌های متفاوت و متناقضی را تهیه می‌کنند و جز زبان عبری و انگلیسی از زبان دیگری استفاده نمی‌کنند و به همین دلیل نمی‌توانند با پایگاه‌های اینترنتی وسیع خدا اسرایل به زبان عربی مقابله کنند. اعراب و مسلمانان برای تخریب وجهه اسرایل تمام پایگاه‌های اینترنتی را از تبلیغات ضدیهود به زبان انگلیسی و سایر زبانها پر کرده‌اند و اسرایل نتوانسته است با استفاده از اینترنت در مقابل حمله‌های دشمن مقاومت و جایگاه اینترنتی خوبی کسب کند. در این زمینه باید تلاشهای بیشتری صورت گیرد.

۵) تأمین هزینه‌ها

یک برنامه جدید و عمدۀ دیپلماسی عمومی به هزینه‌های اساسی نیاز دارد. بودجه سالانه کنونی که ۹ میلیون دلار است به هیچ وجه کافی نیست و اسرایل باید منابع مالی دیپلماسی عمومی را تا حد زیادی افزایش دهد. بودجه مناسب برای سال‌های اولیه حداقل باید ۱۰ برابر سطح مصرف باشد ولی اگر استفاده درست از آن نشود افزایش هزینه بنی نتیجه خواهد بود. بنابراین روش صحیح در اقدام‌های کاربردی جدید، تخمین هزینه‌ها و درخواست هزینه برای انجام آنها است.

۶) بکارگیری برنامه‌های دیپلماسی عمومی غیردولتی

اقدام‌های بخش خصوصی و دولتی نشان داده‌اند که یک کشور نباید فقط متکی به برنامه‌های دیپلماسی عمومی دولتی باشد. سازمانهای غیردولتی زیادی به دیپلماسی عمومی اسرایل کمک‌های شایانی کرده‌اند. کمیته بررسی صحت گزارش‌های مربوط به خاورمیانه در آمریکا^۱ و خبرنگاری صادقانه^۲ رسانه‌های آمریکا را بررسی می‌کنند و به تازگی یک شعبه بریتانیایی را افتتاح کرده‌اند.^(۹۱) مؤسسه بررسی رسانه‌های خاورمیانه^۳ و مؤسسه نظارت بر رسانه‌های فلسطینی^۴ نیز گزارش‌های فلسطینی و عرب را بررسی می‌کنند.^(۹۲) تأثیر این

1. CAMERA
2. Honest Reporting
3. MEMRI
4. PMW

بررسی‌ها مورد بحث قرار گرفته است.(۹۳) مبارزة "CAMERA" با تصرفات خداسراییل در پوشش خبری رادیو سراسری ملی (NPR) موفقیت‌آمیز بوده است.(۹۴) اگر CAMERA مداخله نمی‌کرد، تخریب نظام مند *NPR* و سایر رسانه‌ها، وخیم‌تر می‌شد. مرکز امور عمومی اورشلیم با اذعان ملی به اهمیت «قدرت رسانه‌ای» {در جهان امروز} و رفتار ناعادلانه و تبعیض‌آمیز سازمانهای غیردولتی از قبیل دیدیان حقوق بشر با اسراییل، نهادی به نام انجمان نظارت بر سازمانهای غیردولتی را برای مقابله با چنین سوءاستفاده‌هایی در حق اسراییل تأسیس کرد.(۹۵)

۲-۷ نشان‌گذاری

مختصصان روابط عمومی آمریکا، خواستار تغییر در دیپلماسی عمومی اسراییل‌اند که در آن توجه افراد را از جنگ اسراییل-فلسطین به سایر قسمت‌هایی که مورد توجه نبوده است جلب کنند. آنها تلاش کرده‌اند، نشان دهند این روش عملی است. این مختصصان از طریق نظام ارزیابی جدید نظرهای مختلف درباره اسراییل را ارزیابی کردن و متوجه شدند که آمریکایی‌ها، اسراییل را خشن، جنگ‌طلب، سختگیر و خطرناک می‌دانند.(۹۶) مسئله این است که آیا امکان دارد توجه افراد را از سیاست و خشونت جنگ اسراییل-فلسطین به سوی زندگی فرهنگی، هنر و صنایع پیشرفته اسراییل سوق داد؟

برخی از اقدام‌های آمریکایی‌ها بر این اساس شکل می‌گیرند که اگر انجام کاری بسیار مشکل باشد می‌توان کارهای فرعی‌تری را انجام داد. مؤسسه «اسراییل در قلب‌ها»^۱ جلساتی را برای جوانان اسراییلی در آمریکای شمالی، جنوبی و اروپا سازماندهی می‌کند.(۹۷) آنها درباره زندگی روزمره در اسراییل صحبت می‌کنند و بدین طریق به موضوع هایی می‌پردازند که در تلویزیون نشان داده نمی‌شوند. علاوه بر آن، این مؤسسه، اسراییلی‌های سیاه پوست را از اتیوهی برای سخنرانی در کلیسا‌ی سیاه پوستان می‌آورد و مسابقات بسکتبال بین تیم‌های اسراییل و آمریکا برگزار کرد. گروه دیگری به نام «اسراییل ۲۱ سی» واقع در سیلیکون ولی^۲ بر پیشرفت‌های فناوری و علمی اسراییل در جهت حفظ و نجات جان انسان‌ها در جهان تمرکز دارد.(۹۸) این گروه اعتباری را برای تهیه ۲ هزار و ۵۰۰ داستان برای ایجاد چهره‌ای مثبت از اسراییل و اسراییلی‌ها در ۴ سال اخیر دریافت کرده است. «پروژه اسراییل» که در مارس ۲۰۰۲ شکل گرفت از ترکیب ارتباط راهبردی و

1. IAH

2. Silicon Valley

تغییر وجهه بهره می‌گیرد و با متخصصان روابط عمومی و مراکز ارشادی برای شناسایی نقاط ضعف همکاری کرده و راهبردهایی را برای بهبود وجهه اسراییل تعیین و کنفرانس‌هایی را تشکیل داده و اداره می‌کند، بدین منظور که به طرفداران آموزش دهد از چه زبانی برای معرفی اسراییل استفاده کنند و چه طور درباره موضوع هایی غیر از جنگ اسراییل - فلسطین مطلب بنویسنند.^(۹۹) اسراییل از حمایت خوبی در جوامع مسیحی و یهودی در دنیا بخوردار است و باید برای پیشبرد فعالیت‌های مربوط به دیپلماسی عمومی از آنها حداکثر استفاده را بکند.

۲-۸) افزایش سطح آگاهی داخلی

یک مرکز خصوصی اسراییلی - آمریکایی کمک هایی را به منظور آموزش مردم درباره چگونگی تخریب یک مرکز خصوصی اسراییل در خارج و نیاز به دیپلماسی تهاجمی ارائه کرده است. در سال ۲۰۰۴ شبکه ۲ تلویزیون اسراییل، با همکاری *JAH* یک برنامه واقعی پرینتنده به نام «سفر» را تولید کرد و طی آن، ۱۴ شرکت‌کننده شامل ۷ مرد و ۷ زن برای به دست آوردن موقعیت شغلی تحت عنوان افسران غیررسمی دیپلماسی عمومی اسراییل در *JAH* واقع در نیویورک به رقابت پرداختند. ابتدا وزیر امور خارجه از این برنامه انتقاد کرد ولی موقعیت برنامه در جهت آموزش اهمیت دیپلماسی عمومی به مردم، سبب جلب توجه بیشتر مسئولان و درخواست آنها برای تأمین منابع شد. تمام این برنامه‌ها و اقدام‌ها مهم و جالب‌اند اما بیشتر در آمریکا اجرا می‌شوند در صورتی که چالش‌های اسراییل بیشتر مربوط به دنیای عرب و اروپا است، لذا نمی‌توان از آنها به جای یک برنامه رسمی دیپلماسی عمومی استفاده کرد.

نتیجه گیری

اگرچه کاهی انتقادهای قانونی و منطقی به سیاستها و اقدام‌های اسراییل وارد است اما حمله به اعتبار و حق حیات اسراییل، گذشن از مرز انتقاد قانونی و منطقی است. اسراییل نه «بدترین» کشور دنیا و نه نازی است و از تاکتیک‌های مشابه نازیها نیز علیه فلسطین استفاده نمی‌کند. اسراییل کشوری نژادپرست، ناقض حقوق بشر، مجرم و تهدیدکننده صلح در خاورمیانه یا جهان نیست ولی مردم این اقدام‌ها را به اسراییل نسبت می‌دهند. اسراییل بیش از هر کشور دیگری در دنیا به دیپلماسی عمومی قوی و منطبق بر دانش جدید و تجربه عملی دیپلماسی عمومی نوین نیاز دارد.

يهودی‌ها حق استقلال دارند و باید مانند سایر مردم دارای کشور باشند. سلب حق حیات از اسراییل یعنی روا داشتن تبعیض علیه اسراییل و منزوی کردن آن کشور برای برخوردهای خاص، اسراییل باید برای اعاده حق حیات خود همان کاری را انجام دهد که جهان یهود در مقابله با تکذیب هولوکاست کرد. بحث‌های مربوط به تکذیب هولوکاست نامشروع انگاشته می‌شوند و در بعضی از کشورها غیرقانونی بوده و در ردیف جرائم جنایی قرار می‌گیرند. زیر سوال بردن حق حیات اسراییل نیز مانند تکذیب هولوکاست، با حق آزادی بیان فرق دارد. اسراییل نباید درباره حق حیات خود با دیگران مذاکره کند و باید از منکران این امر حقوق شهروندی را سلب کند.

اکثر قطعنامه‌ها و اقدام‌های سازمان ملل علیه اسراییل و جنگ اعراب- اسراییل یک جانبه و حتی در بعضی موارد مسخره و بی‌معنی بوده‌اند. به سبب این عملکرد، اسراییل به نقش مهم سازمان ملل در سال‌های متتمادی توجهی نداشته است ولی دیگر نمی‌تواند چنین کند. با اینکه سازمان ملل سازمانی خراب، بی‌اثر و غیرانسانی بوده است، به دلیل فقدان سازمان جایگزین، اکثر مردم دنیا آن را قانونی و دارای هنجارهای بین‌المللی می‌دانند. به همین دلیل است که بحث‌ها و قطعنامه‌های سازمان ملل و سازمان‌های وابسته به آن مهم ارزیابی می‌شوند. اسراییل باید توجه بیشتری را به مبارزه نظام مند در سازمان ملل برای تعديل قطعنامه‌ها و اقدام‌های آن نشان دهد، اگرچه ممکن است این مبارزه نتیجه رضایت بخشی نداشته باشد. راه حل راهبردی این است که سوه استفاده‌های سازمان ملل را نشان داده و شهرت و وجهه آن را خراب کند. این راهبرد در ۲ دهه اخیر بکار گرفته شد و نتایج محدود ولی مؤثری مانند لغو برابری صهیونیسم بارا سیسم (نژادپرستی) را به دنبال داشت.

بسیار عجیب است که هیچ روشنفکری کتاب مشخصی درباره سازمان ملل و اسراییل نوشته است. رسانه‌های غربی انتقادهای وارد بر اسراییل و سیاستهای آن را پذیرفتند و از فلسطینی‌ها و اعراب حمایت می‌کنند. اعتراض‌های اسراییل علیه رسانه‌های خارجی، در اسراییل معتبر است، اما با این وجود اسراییل نمی‌تواند اصول دموکراتیک خود را به سبب سوه استفاده‌های نظام مند خبرنگاران تغییر دهد. رهبران اسراییل و مستوانان رسانه‌ها باید بدانند که چطور با گزارش‌های رسانه‌های دشمن برخورد کنند.

اسراییل باید یک گروه متخصص و مسلط به زبان‌های مختلف را برای ارائه پاسخهای منطقی، قانع‌کننده و فوری به رسانه‌ها تشکیل دهد. چون واکنش سریع خبرنگاران در پخش گزارشها انتقاد آمیز خواهد بود، لذا بهتر است سخنگوها در پی غلط‌گیری سریع و صحیح باشند. در آمریکا، بریتانیا و قسمت‌هایی از جهان

عرب، دپارتمانی برای بررسی صحت و سقم گزارشها وجود دارد ولی در بعضی از قسمت‌های جهان چنین بخشی وجود ندارد. دولت باید امتیاز تحقیقات و عضویت را به محققینی بدهد که در زمینه پوشش خبری اسرایل در دنیا مطالعه می‌کنند و از یافته‌های آنان می‌توان در جهت انتقاد از خبرنگارانی که گزارش‌های نادرست جمع‌آوری کرده‌اند، استفاده کرد.

همان‌طور که این مطالعه و سایر مطالعات نشان داده‌اند، شهرت و وجهه اسرایل در آمریکا بسیار مطلوب است. رئیس‌جمهورهای کنفرانس‌ها و عموم مردم با جذبیت از اسرایل حمایت می‌کنند و این حمایت بلندمدت بعد از حمله‌های تروریستی ۱۱ سپتامبر قوت پیدا کرد. این امر می‌تواند به علت جایگاه قوی آمریکا در دنیا باشد اما از زمان جنگ عراق موقعیت آمریکا در جهان ضعیف شد و به همین دلیل گاهی برای جلب حمایت جهان عرب و اروپا، به حقوق اسرایل بی‌توجهی می‌کند. به همین دلیل اسرایل باید در جهان عرب و اروپا محبوبیت بدست آورد. نقش آسیا نیز در دیپلماسی عمومی مهم و مؤثر است زیرا احتمال می‌رود کشورهایی از قبیل چین، هند و ژاپن در آینده نقش مهم تری را در دنیا ایفا کنند.

اسرایل، اصولاً به دیپلماسی عمومی و قدرت نرم بی‌توجه بوده و برای مقابله با اعراب و فلسطینی‌ها از خشونت استفاده کرده است ولی بیش از این، نسبت به چنین اینزارهای مهمی در سیاست خارجی بسیاری می‌کند. اسرایل باید یک برنامه دیپلماسی عمومی نوین را به کار گیرد و برای مقابله با تهدیدهای حال و آینده، ترکیبی از «قدرت نرم» و «قدرت سخت» را به کار گیرد. اسرایل نمی‌تواند متکی به اقدام‌های خصوصی محدود و پراکنده باشد بلکه باید طرح دیپلماسی عمومی جدیدی را تدارک ببیند. فقدان یک برنامه دیپلماسی عمومی مناسب، بر آزادی عمل و دیدگاه راهبردی اسرایل اثر گذاشته است. آریل شارون به دلیل ترس از راه حل‌های تحمیلی جوامع بین‌المللی برای جنگ اسرایل - فلسطین که در آن به امنیت و حکومت اسرایل لطمه وارد خواهد کرد، تصمیم به عقب‌نشینی از نوار غزه و قسمت‌هایی از کرانه‌باختری گرفت.

هرگونه بی‌توجهی دیگر نسبت به دیپلماسی عمومی نه تنها موقعیت راهبردی اسرایل را محدود می‌کند بلکه ادامه حیات آن را در دنیا ای که معتقد به نابودی منافع یا حتی موجودیت اسرایل است به مخاطره می‌اندازد. آنها معتقدند برای پایان دادن به درگیری‌های بین جهان غرب و اصولگرایی اسلامی، نابودی اسرایل چندان اهمیتی ندارد.

بی‌نوشت‌ها

- 1- See article by Gerald Steinberg in this volume.
- 2- Ghassan Khatib, 'Avoiding the Spin', *Bitterlemons.org*, No. 42, 17 November 2003.
- 3- Chris Galloway, 'Hot Bullets, Cool Media: The Middle East High Stakes MediaWar', *Journal of Communication Management*, Vol. 9 (2005), pp. 233–245.
- 4- Nashat A. Aqtash, 'Palestinian National Authority's Public Relations Policies Relating to Israel: Current Attitudes among Palestinian Officials and Media Experts', *Public Relations Review*, Vol. 31 (2005), pp. 376–380.
- 5- Ron Schleifer, 'Jewish and Contemporary Origins of Israeli Hasbara', *Jewish Political Studies Review*, Vol. 15 (2003), p. 123.
- 6- Barry Rubin, 'Unwinnable War of Words', *Jerusalem Post*, 1 April 2003.
- 7- Moshe Yegar, *The Hasbara Work of the Foreign Ministry*, Jerusalem, 1984 (Hebrew); *The History of Israel's External Hasbara System*, Jerusalem, 1986 (Hebrew); Meron Medzini, 'Hasbara: Scapegoat or Innocent Ewe', *Kyvunim*, Vol. 5 (2001), pp. 122–132 (Hebrew); Yochanan Manor, 'Integrating Hasbara into Policy', *Jerusalem Quarterly* (1984), pp. 25–39, at p. 33; Dani Naveh, *Governmental Hasbara: It Can Be Done Differently*, Jerusalem, 1995 (Hebrew); Ron Schleifer, *Psychological Warfare in Israel*, Ramat-Gan, BESA Center for Strategic Studies, 2002 (Hebrew).
- 8- For an elaboration of the index, see Eytan Gilboa, *Public Diplomacy: Building a Field of Study*, Los Angeles: Center on Public Diplomacy, University of Southern California, forthcoming.
- 9- Gifford Malone, 'Managing Public Diplomacy', *Washington Quarterly*, Vol. 8 (1985), p. 199.
- 10- Eytan Gilboa, 'Mass Communication and Diplomacy' *Communication Theory*, Vol. 10 (2000), pp. 290–294; 'Diplomacy in the Media Age: Three Models of Uses and Effects', in C. Jo" nsson and R. Langhorne (eds.), *Diplomacy*, Vol. III, London, 2004, pp. 96–119.

- 11- Rhiannon Vickers, 'The New Public Diplomacy: Britain and Canada Compared', *British Journal of Politics and International Relations*, Vol. 6 (2004), pp. 151–168.
- 12- Gilboa, *Public Diplomacy: Building a Field of Study*.
- 13- Joseph S. Nye, Jr., *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, New York, 2004, pp. x, 5–11, 32.
- 14- Jozef Baťora, 'Public Diplomacy in Small and Medium-Sized States: Norway and Canada', Discussion Paper in *Diplomacy* 97, Hague, Netherlands Institute of International Relations, Clingendael, 2005. See also Jan Melissen (ed.), *New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*, New York, 2006.
- 15- Nye, *Soft Power: The Means to Success in World Politics*.
- 16- John Arquilla and David Ronfeldt, *The Emergence of Noopolitik: Toward an American Information Strategy*, Los Angeles, 1999.
- 17- Ibid., pp. 38, 44.
- 18- James E. Grunig, 'Public Relations and International Affairs', *Journal of International Affairs*, Vol. 47 (1993), pp. 137–162; Christopher Ross, 'Pillars of Public Diplomacy', *Harvard International Review*, Vol. 25 (2003), pp. 22–28.
- 19- Peter Van Ham, 'The Rise of the Brand State: The Post Modern Politics of Image and Reputation', *Foreign Affairs*, Vol. 80 (2001), pp. 1–9 (Internet edition); Jack Yan, 'Branding and the International Community', *Journal of Brand Management*, Vol. 10 (2003), pp. 447–456 (www.foreignaffairs.org).
- 20- Daniel W. Drezner and Henry Farrell, 'Web of Influence', *Foreign Policy* (2004), pp. 32–40.
- 21- Maura Conway, 'Terrorist Websites: Their Content, Functioning and Effectiveness', in P. Seib (ed.), *Media and Conflict in the Twenty-first Century*, New York, 2005, pp. 185–215. 744 ISRAEL AFFAIRS
- 22- Ali Akbar Dareini, 'Iranian wants Israel "Wiped off the Map"', *New York Sun*, 27 October 2005.
- 23- Daniel Pipes, 'Iran's Final Solution Plan', *New York Sun*, 1 November 2005.
- 24- Amnon Rubinstein, 'A World without Israel', *Jerusalem Post*, 16 November 2005.

- 25- Cited in Winston Pickett, 'Nasty or Nazi? The Use of Anti-Semitic Topoi by the Left-Liberal Media', in P. Igansky and B. Kosmin (eds.), *A New Antisemitism? Debating Judeophobia in the 21st Century*, London, 2003, p. 4, available at <http://axt.org.uk>.
- 26- Jacqueline Rose, *The Question of Zion*, Princeton, 2005; John Rose, *The Myths of Zionism*, London, 2004.
- 27- Tony Judt, 'Israel: The Alternative', *The New York Review of Books*, 23 October 2003; 'Goodbye to All of That?' *The Nation*, 3 January 2005.
- 28- Ofira Seliktar, "Tenured Radicals" in *Israel: From New Zionism to Political Activism*, *Israel Affairs*, Vol. 11 (2005), pp. 717–736; Edward Alexander, 'Israeli Intellectuals and Israeli Politics', *World Affairs*, No. 159 (1997), pp. 95–100.
- 29- Edward Alexander, 'Suicide Bombing 101', *The American Spectator*, Vol. 36 (2003), pp. 28–30; Hitler's Professors, Arafat's Professors', *Judaism*, Vol. 52 (2003), pp. 95–102.
- 30- See, *inter alia*, Alan Dershowitz, *The Case for Israel*, Hoboken, NJ, 2003; Josef Joffe, 'A World without Israel', *Foreign Policy*, Vol. 146 (2005), pp. 36–42.
- 31- Robert Fisk, 'Telling It Like it Isn't', *Los Angeles Times*, 27 December 2005. For a more balanced report on this issue, which also demonstrates the differences between British biased reporters and American reporters, see: Greg Myre, 'In the Middle East, Even Words Go to War', 3 August 2003, www.cnn.com; Jonathon Mark, 'No Lull in War of Words', *New York Jewish Week*, 18 March 2005.
- 32- Thomas Friedman, 'Arafat's War', *New York Times*, 13 October 2000.
- 33- Tom Gross, 'The BBC Discovers "Terrorism", Briefly', *Jerusalem Post*, 12 July 2005.
- 34- Cited in Pickett, 'Nasty or Nazi? The Use of Anti-Semitic Topoi' p. 4.

- 35- Howard Jacobson, 'Wordsmiths and Atrocities against Language: The Incendiary Use of the Holocaust and Nazism against Jews', in P. Igansky and B. Kosmin (eds.), *A New Antisemitism? Debating Judeophobia in the 21st Century*, London, 2003, pp. 1–2, available at [axt.org.uk](http://www.axt.org.uk).
- 36- Emanuele Ottolenghi, 'Antisemitism and the Media in Italy', in *Antisemitism and Xenophobia Today*, London, Institute for Jewish Policy Research, www.axt.org.uk, 16 November 2005. p. 3.
- 37- Jacobson, 'Wordsmiths and Atrocities against Language', pp. 2–3.
- 38- Department of State, 'Resolutions Related to Israel Opposed by the United States', pp. 259–277, www.state.gov/documents/organization/44507.pdf.
- 39- Mitchell Bard, 'The UN and Israel', www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/UN/israel_un.html.
- 40- 'US Vetoos of UN Resolutions Critical of Israel, 1972–2004', Jewish Virtual Library, www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/UN/usvetoos.html.
- 41- Robert Jennings, 'The Exclusion of Israel from the UN Regional Group System', 4 November 1999, www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/UN/Jennings.html. See also Anne Bayefsky, 'Israel: Second-Class Status at the UN', National Post, 18 February 2003.
- 42- See *The American Journal of International Law*, Vol. 98 (2004), pp. 361–364 and Vol. 99 (2005).
- 43- Joel S. Tashjian, 'Contentious Matters and the Advisory Power: The ICJ and Israel's Wall', *Chicago Journal of International Law*, Vol. 6 (2005), pp. 427–437.
- 44- Yitzhak Benhorin, 'Israeli Gets Top U.N. Post', *Ynetnews.com*, 13 June 2005, www.ynetnews.com.

- 45- Daniel Okrent, 'The Hottest Button: How the Times Covers Israel and Palestine', *New York Times*, 24 April 2005.
- 46- Stephanie Gutmann, *The Other War: Israelis, Palestinians and the Struggle for Media Supremacy*, San Francisco, 2005, pp. 39–83; Nidra Poller, 'Myth, Fact and the al-Dura Affair', *Commentary*, Vol. 120 (2005), pp. 23–30; James Fallows, 'Who Shot Mohammed al-Dura?', *The Atlantic Monthly*, No. 291 (2003), pp. 49–56; Esther Schapira, Three Bullets and; a Dead Child: Who Shot Mohammad al-Dura? Documentary, ARD Television, Germany, 2002; Richard Landes, al Durah: What Happened? Documentary, Second Draft, 2005, www.seconddraft.org/aldurah.php.
- PUBLIC DIPLOMACY AND ISRAEL'S FOREIGN POLICY 745**
- 47- See, for example, Human Rights Watch Report, 'Jenin: IDF Military Operations', www.hrw.org.
- 48- Gutmann, *The Other War*, pp. 145–178; Sharon Sadeh, 'How Jenin Battle Became a "Massacre"', *Guardian*, 6 May 2002.
- 49- Hersh Goodman and Jonathan Cummings (eds.), *The Battle of Jenin: A Case Study in Israel's Communication Strategy*, Tel Aviv, The Jaffa Centre for Strategic Studies, Memorandum, No.63 (2003).
- 50- Phil Reeves, 'Even Journalists Are Wrong Sometimes', *The Independent*, 3 August 2002.
- 51- Clément Weill Raynal, 'L'Agence France Presse: Le Récit Contre Les Faits', *Observatoire du Monde Juif*, No. 2, March 2002.
- 52- Décryptage, directed by Jacques Tarnero and Philippe Bensoussan, 2002.
- 53- The Glasgow media group suggested that television coverage in the United States, Britain and Germany is tilted toward Israel primarily because the public is ignorant of Middle East history and the networks do

not provide adequate context. Greg Philo and Mike Berry, *Bad News from Israel*, London, 2004. The problem with this study is that it relies on questionable, anti-Israeli sources, which offer an inaccurate history of the Arab-Israeli conflict. For criticism of these sources, see Efraim Karsh, *Fabricating Israeli History: The New Historians*, London, 2000.

54- Tom Gross, 'New Prejudices for Old: The Euro Press and the Intifada', *National Review*, 1 November 2001.

55- Trevor Asserson and Elisheva Mironi, *The BBC and the Middle East: A Critical Study*, March 2002; Trevor Asserson, *The BBC and the Middle East: An Analysis*, December 2002; Trevor Asserson and Lee Kern, *The BBC and the War on Iraq: An Analysis*, June 2003, <http://bbcwatch.com>.

56- Trevor Asserson and Cassie Williams, *The BBC and the Middle East: The Documentary Campaign*, 2000–2004, July 2004, <http://bcwatch.com>.

57- Douglas Davis, 'Hatred in the Air: The BBC, Israel and Antisemitism', in P. Igansky and B. Kosmin (eds.), *A New Antisemitism? Debating Judeophobia in the 21st Century*, London, 2003, pp. 130–147, available at <http://axt.org.uk>.

58- Barbie Zelizer, David Park and David Gudelunas, 'How Bias Shapes the News: Challenging

The New York Times' Status as a Newspaper of Record on the Middle East', *Journalism*, Vol. 3 (2002), pp. 283–307.

59- Joshua Muravchik, *Covering the Intifada: How the Media Reported the Palestinian Uprising*, Washington, 2003.

60- Gutmann, *The Other War*, p. 8.

61- Michael Goldfarb, 'All Journalism is Local: Reporting on the Middle East', *Harvard International Journal of Press/Politics*, Vol. 6 (2001), pp. 110–115; Marda Dunsky, 'Missing:

The Bias Impact Implicit in the Absent', *Arab Studies Quarterly*, Vol. 23 (2001), pp. 1–23.

- 62- Alain Hertoghe, *La Guerre a Outrances: Comment La Presse Nous a Deinformés Sur L'Iraq*, Paris, 2003.
- 63- Dov Aharoni, *General Sharon's War Against Time Magazine: His Trial and Vindication*, New York, 1985.
- 64- Ze'ev Chafets, *Double Vision: How America's Press Distorts Our View of the Middle East*, New York, 1985.
- 65- Thomas Friedman, *From Beirut to Jerusalem*, New York, pp. 72–73.
- 66- Tom Gross, 'A Mild Sign of Hope in the Media?', *Jerusalem Post*, 20 October 2004.
- 67- Tom Gross, 'J'accuse: Antisemitism in *Le Monde* and Beyond', *Wall Street Journal*, 2 June 2005.
- 68- Jim Lederman, *Battle Lines: The American Media and the Intifada*, New York, 1992; Gutmann, *The Other War*, pp. 259–271.
- 69- For a critical analysis of 'journalism of attachment', see Eytan Gilboa, 'Media and International Conflict', in J. Oetzel and S. Ting-Toomey (eds.), *The SAGE Handbook of Conflict Communication*, Thousand Oaks, CA, 2006, pp. 595–626.
- 70- Fiamma Nirenstein, 'The Journalists and the Palestinians', *Commentary*, Vol. 111, No. 1 (2001), pp. 55–58.
- 71- Ehud Ya'ari estimates that over 95 percent of television footage of events in the Palestinian territories supplied to networks around the world is produced by Palestinian film crews.
‘Palestinian “Hasbara”’, *Jerusalem Report*, 7 May 2001. The foreign press in Israel also 746 ISRAEL AFFAIRS employs Palestinian translators and guides, who also ‘fix’ the news, see Gutmann, *The Other War*, pp. 207–214.
- 72- European Commission, Brussels, *Eurobarometer 151: Iraq and Peace in the World*, 2003.

- 73- Thomas Fuller, 'EU Leader Attacks Poll Calling Israel a Threat', International Herald Tribune, 4 November 2003; Dalia Dassa Kaye, 'Is Israel Really the Biggest Threat to Peace?', International Herald Tribune, 8–9 November 2003.
- 74- David Lexner, 'The Media Dimension of Israeli Public Diplomacy in Scandinavia', MATHesis, Bar Ilan University, Ramat-Gan, pp. 27, 34.
- 75- Cited and analyzed in Ottolenghi, 'Antisemitism and the Media in Italy', p.3.
- 76- Uri Savir, who was the Director General of the Israeli Foreign Ministry under Peres, made a similar statement. Jerusalem Post, 2 April 2001. Hersh Goodman, a former military correspondent, expressed the same view in 'It's the Policy Stupid', bitterlemons.org, No. 42, 17 November 2003, pp. 5–6.
- 77- Greer Fay Cashman, 'PR Chief: Don't Use the Word Hasbara', Jerusalem Post, 22 January 2004.
- 78- Gideon Meir, 'What Hasbara is All About', Jerusalem Post, 24 May 2005.
- 79- Bret Stephens, 'What's Wrong with Israel's Hasbara?', Jerusalem Post, 7 June 2002.
- 80- Zvi Mazel, 'The Old Diplomacy is Dead', Jerusalem Post, 26 August 2005.
- 81- Dan Diker, 'Why Are Israel's Public Relations so Poor?', Jerusalem Letter/Viewpoints, No. 487, October–November 2002, Jerusalem Centre for Public Affairs.
- 82- Stephens, 'What's Wrong with Israel's Hasbara?'.
83- Hilary Krieger, 'Expert: Israeli PR Improving, But . . .', Jerusalem Post, 16 December 2004.
- 84- Office of the Israeli State Comptroller, 'State Comptroller Annual Report', No. 53A, The Hasbara System, Jerusalem, 7 October 2002, pp. 9–23 (Hebrew).

- 85- Dan Izenberg and Herb Keinon, 'Cabinet to Mull Legal Aid for Israelis Accused of War Crimes', Jerusalem Post, 23 September 2005.
- 86- Herb Keinon, 'Israeli Ambassador Wrecks Swedish Pro-Terror Exhibit', Jerusalem Post, 18 January 2004.
- 87- Robert Fulford, 'The Socialism of Fools', National Post, 22 October 2005.
- 88- Stephens, 'What's Wrong with Israel's Hasbara?'.
89- Max Singer, 'How to Talk about Gaza', Jerusalem Post, 6 September 2005.
- 90- Nachman Shai, 'PR Isn't the Problem', Jerusalem Post, 31 May 2004.
- 91- CAMERA, www.camera.org. Honest Reporting,
www.honestreporting.com.
- 92- Palestinian Media Watch, www.pmw.org.il; Middle East Media Research Institute, www.memri.org.
- 93- Manfred Gerstenfeld and Ben Green, 'Watching the Pro-Israeli Media Watchers', Jewish Political Science Review, Vol. 16 (2004), pp. 1-27 (Internet edition), www.jcpa.org; Mitchell G. Bard, 'The Media's Anti-Israel Bias', frontpagemagazine.com, 18 March 2005.
- 94- CAMERA, 'A Record of Bias: National Public Radio's Coverage of the Arab-Israeli Conflict, September 26–November 26, 2000', 27 March 2001, www.camera.org.
- 95- NGO Monitor, www.ngo-monitor.org.
- 96- Haim Handwerker, 'It Isn't Enough to Defend Your Position in the US, Says the Marketers', Ha'aretz, 22 December 2005; Gary Rosenblatt, 'Marketing a New Image', New York Jewish Week, 21 January 2005.
- 97- Steve Lipman, 'A Bounce for Israel PR', New York Jewish Week, 12 November 2002.
- 98- Larry Weinberg, 'Transforming Israel's Image: Two Paradigms: Changing the Topic from Conflict to Contribution', Jewish News, 14 July 2005.
- 99- Nathaniel Popper, 'PR Group Clashes with Jerusalem on Image of Israel', Forward, 12 November 2004

